Kuurojen Lehti

Tidskrift för Döva

N:o 7 1969

Näytelmäkilpailussa Jyväskylän 2. ryhmä esitti Minna Canthin »Työmiehen vaimon» toisen näytöksen, sijoittuen toiseksi. Kuvassa torikauppias Vappu (Kaisu Korhonen) kauppaa voita Leena-Kaisalle (Aino Sopanen).

VII NUORTEN KULTTUURIPÄIVIEN KUVASATOA

Hyvätasoisen valokuvauskilpailun palkittuja kuvia.

Kansantanhussa vei ansaitusti voiton Helsingin »Seniorien»-ryhmä, mutta niinpä ryhmän tanhuajat olivatkin olleet mukana jo monilla edellisillä kulttuuripäivillä.

Kansikuva: Kansantanhuajat ryhdikkäänä rivistönä kulttuuripäivien avajaisjuhlassa.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

74 vuosikerta 1969

N:o 7

Toimitus
Expedition
Markkulantie 3, Hämeenlinna. Postiosoite: Lokero 62 Hämeenlinna. Puh. 24 289.

Julkaisija
Utgivare
Suomen Kuurojen Liitto r.y. — Finlands Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja
Huvudredaktör
Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri
Red.sekr.
Jarmo Narmala, Lokero 62 Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja
Svenskspr. red.
Rea Stadius
Minna Canthinkatu 1 A 11
Helsinki 25

Toimituskunta
Redaktionskommitté
Aura Ahlbäck, Jaakko Väisälä ja Ragnar Östman.

Tilaushinta
Prenumerationspris
1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 10:—, ulkomaille 12:—. Tilattavissa postitoimistoista.

Kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä. Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 638 154.

Puheenjohtaja
Rak.neuv. Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja:
Agrologi Jaakko Väisälä, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 638 154.

Rahastonhoitaja
Ekonomi Eero Laamanen, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 882 163.

Lomaillen

Nyt lyödään rukkanen naulaan, sanoo työmies.

Nyt laitetaan polkupyörä vajaan ja lähdetään mökille, sanoo ammattimies.

Nyt pistetään perhe autoon ja lähdetään maata kiertämään, sanoo tehtaantyöläinen.

Nyt lennetään Riminiin/Kanarian saarille/Mallorcalle/Mamaiaan/Palmaan (tarp. ylipyyhitään), sanoo koko vuoden säästänyt palkkatyöläinen.

Nyt on kaikilla lomaa. Nyt kaikki viettävät lomaa — kukin omalla tavallaan.

Vuosiloma on meille annettu, siis pitäkäämme se. Jokaiselle tekee hyvää päästä kerran vuodessa irti arkipäivän työstä ja huolista, juuri tähän vuosiloma onkin tarkoitettu. Siis pitäkäämme lomaa ja rentoutukaamme.

Mutta — kohtuus kaikessa. Myös lomailussa ja rentoutumisessa.

Herra A ja hänen perheensä rakastavat matkustamista. Siis loman ensimmäisestä päivästä viimeiseen päivään matkalla, omalla autolla tai junalla, yhdentekevää. Pääasianahan on matkustaminen ja uusien paikkojen näkeminen. Matkantekoon, matkan-tekoon, mat-kan-te-koon, m-a-t-k-a-n-t-e-k-o-o-n . . .

Herra B ja hänen perheensä rakastavat lekottelua. Kun lomaa on niin pitkälleen vaan ensimmäiseen aurinkoiseen paikkaan. On niin mukava maata, katsella kuinka pilviemo paimentaa pilvilapsiaan. Aurinko paahtaa pintaa, on niin suloisen raukeata . . .

Loman päätyttyä sekä A että B palaavat arkiseen työhön. Mutta onko keho ja sielu, siis se minäksi sanottu, virkistynyt. Tuskinpa. Varmuudella sekä A että B ovat väsymyksestä raukeita.

Lomakin on otettava — lomaillen. Kohtuullisesti kutakin, matkaa ja lekottelua, auringonottoa ja uintia, lukemista ja olemista, liikkumista jalan maastossa ja veneellä vesillä, marjastamista jne.

Siis lomaillen.

Hyvää kesää — lomaillen.

(Tämäkin tuli kirjoitettua — lomaillen.)

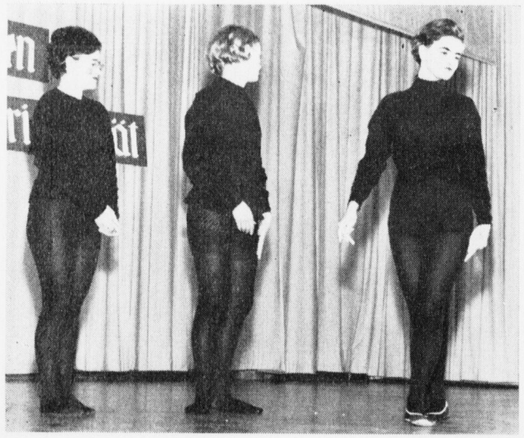

Pantomiimin joukkuekilpailun voitti Helsingin ryhmä esityksellään »Elämäntapaus»...

...mutta suurinta riemua herätti silti Turun ryhmän esittämä »Meksikon pikajuna», joka kuitenkaan ei ollut perinteellistä pantomiimia.

VII Nuorten kulttuuripäivien tulokset

M-luokan lausunta:

1. Liisa Kauppinen, Helsinki .. 9.0

Kansantanhu:

1. Helsinki »Seniorit» 7.89
2. Turku I 7.49
3. Jyväskylä 6.71
4. Seinäjoki 6.51
5. Turku II 6.47
6. Vaasa 6.26
7. Helsinki »Juniorit» 6.10

A-luokan lausunta:

1. Elisabeth Katainen Hki 9.00
   Ritva Lehtimäki Turku 9.00
3. Ritva Hummelin Jyväskylä .. 8.61
4. Leena Pitkänen Vaasa 8.23
5. Silja Leino Turku 7.95

B-luokan kerronta:

1. Ritva Lehtimäki Turku 8.25
2. Soini Suni Helsinki 7.75
   Juhani Auvo Helsinki 7.75
4. Risto Rautanen Helsinki 7.50
5. Mirja Metsämäki Helsinki .. 7.25
6. Silja Leino Turku 7.13
7. Paavo Jokinen Seinäjoki 5.94

A-luokan kerronta:

1. Liisa Kauppinen Helsinki .. 9.33
2. Soile Hämäläinen Jyväskylä 9.13
3. Vuokko Sänkiniemi Turku .. 8.36
4. Ritva Hummelin Jyväskylä 8.34

B-luokan lausunta:

1. Eija Helle Helsinki 8.55
2. Mirja Metsämäki Helsinki 7.34
3. Sinikka Koivula Turku 6.48
4. Pirkko Janhonen Jyväskylä 6.39
5. Marja-Liisa Sandberg J:kylä 6.33
6. Helene Heinrichs Helsinki 6.28
7. Kirsti Vuorimies Vaasa .. 6.27
8. Leena-Liisa Mikola Tampere 6.13
9. Kirsti Ikävalko Tampere .. 5.89
10. Leena Pirnes Oulu 5.72
11. Armi Luhtalampi Tampere 5.66
12. Toini Rantanen Tampere .. 5.64
13. Arja Rajamäki Seinäjoki .. 5.50
14. Irmeli Mäkinen Lahti 5.27

Puhe:

1. Sirpa Kostiainen Turku 8.55
2. Liisa Kauppinen Helsinki .. 8.23
3. Juhani Auvo Helsinki 7.73
4. Kirsti Ikävalko Tampere .. 6.90
5. Soini Suni Helsinki 6.89

Pantomiimi (henkilökohtainen):

1. Risto Rautanen Helsinki 8.16
2. Anja Rankamaa Helsinki .. 7.72

Kirjailija Minna Canth oli suosiossa näytelmäkilpailussa, sillä myös Turku oli valinnut Canthin näytelmän »Papin perhe» kilpailukappaleeksi, voittaen kilvan niukasti.

Vaasan tanhuajat olivat ensi kertaa mukana ja sijoitus oli kiinnostava yllätys; ryhmä ei huolinutkaan heille ennustettua jumbo-sijaa.

Kauppaoppilaitoksen avara juhlasali oli päivien aikana täynnä kiinnostunutta ja asiantuntevaa yleisöä.

3. Soini Suni Helsinki 7.00
4. Jaakko Flinkman Turku 6.69
5. Aila Mäkinen Turku 6.66
6. Anneli Wulkko Turku 6.59

Pantomiimi (joukkueet):

1. Helsinki 7.96
2. Turku 7.84

Kaitafilmaus:

2. Juhani Auvo Helsinki
3. Kalle Mujunen Helsinki

Näytelmät:

1. Turku 8.34
2. Jyväskylä II 8.31
3. Jyväskylä I 8.15
4. Helsinki 7.87

Esitelmät:

1. Soile Hämäläinen Jyväskylä 8.81
2. Ritva Lehtimäki Turku 8.69
3. Juhani Auvo Helsinki 8.06
   Soini Suni Helsinki 8.06
5. Eero Asikainen Turku 7.25
6. Silja Leino Turku 6.69

Huumori:

1. Sirpa Kostiainen Turku 8.50
2. Risto Rautanen Helsinki 7.88
3. Juhani Auvo Helsinki 7.69
4. Pekka Rissanen Kuopio 7.31
5. Anja Rankamaa Helsinki .. 7.13
6. Soini Suni Helsinki 6.75
7. Pirkko Janhonen Jyväskylä 6.69
8. Leena-Liisa Mikola Tampere 6.56

Tietokilpailu:

1. Turku ..... 17 p.
2. Jyväskylä ..... 13 p.
3. Seinäjoki ..... 12 p.
4. Rovaniemi ..... 9 p.
5. Lahti ..... 8 p.
   Oulu ..... 8 p.
7. Helsinki ..... 7 p.
8. Tampere ..... 5 p.
9. Vaasa ..... 4 p.

Kirjoituskilpailu:

1. Sirpa Kostiainen Turku
2. Eija Helle Helsinki
3. — (ei jaettu)
4. Irma Savolainen Helsinki
5. Kirsti Ikävalko Tampere

Piirustus:

1. Tauno Jokela Turku
2. Soini Suni Helsinki
3. Soini Suni Helsinki
   Pekka Rissanen Kuopio

Vesivärimaalaus:

1. Soini Suni Helsinki
2. Soini Suni Helsinki
3. Teuvo Suutari Oulu

Taideharrastustyöt

a) Koristetyöt:

1. Terttu Martola Helsinki
2. Sirpa Kostiainen Turku

b) Taidekäsityöt:

1. Kalle Mujunen Helsinki
2. Margareta Lassfolk Vaasa
3. Mirja Metsämäki Helsinki

Valokuvaus:

a) mustavalkoinen:

2. Pasi Niemelä Jyväskylä
   Reijo Peippo Turku
3. Juhani Auvo Helsinki
   Pertti Ihamäki Vaasa

b) värikuvat:

2. Anja Rankamaa Helsinki
   Anja Rankamaa Helsinki
3. Aila Mäkinen Turku
   Raakel Immonen Turku

Yhdistysten välinen pistekilpailu

1. Helsinki	69	pist.
2. Turku	48	»
3. Jyväskylä	22	»
4. Seinäjoki	7	»
5. Vaasa	4	»
6. Oulu	3	»
Rovaniemi	3	»
8. Lahti	2	»
9. Kuopio	1	»

Lisäksi palkittiin:

Parhaan kansantanhujoukkueen ohjaaja Aira Kilpeläinen Helsinki.

Paras näytelmän ohjaaja Silja Leino Turku.

Paras miesosan esittäjä näytelmässä Arvo Hämäläinen Jyväskylä.

Paras naisosan esittäjä näytelmässä Vuokko Sänkiniemi Turku.

Esitysten perusteella kunniapalkinnoilla palkittiin Sirpa Kostiainen Turku ja Juhani Auvo Helsinki.

Kulttuuripäivien yhteydessä olleet palkitut kuurojenkoulujen oppilaiden kuvaamataidon työt.

Maalaus:

Alasarja (luokat I—II):

1. Markku Koivula Turun Kuurojenkoulu
2. Kirsi Rajala Turun Kuurojenkoulu
3. Jarmo Harju Turun Kuurojenkoulu

Keskisarja (luokat III—V):

1. Jarmo Muikku Lapinlahden kuurojenluokat
2. Juha Sandell Turun Kuurojenkoulu
3. Hans Hänninen (?) Dövskolan i Borgå

Yläsarja (luokat VI—VIII):

1. Rauno Vuosiheimo Lapinlahden kuurojenluokat
2. Erkki Laurila Lapinlahden kuurojenluokat
3. Anita Andersson Dövskolan i Borgå

Kuurosokeat:

1. Tapani Muhonen Jyväskylän Kuurojenkoulu
2. Outi Ahava Jyväskylän Kuurojenkoulu

Grafiikka:

1. Marja-Liisa Soikkeli Turun Kuurojenkoulu
2. Helena Rouhikko Turun Kuurojenkoulu
3. Hannu Kylli Jyväskylän kuurojenkoulu.

Palkitut kuvaamataidon työt on valittu 68:sta lähetetystä piirroksesta ym.

Arvostelun toimittivat: Kuvaamataidon opettajat Aune Lammi ja Pentti Oinonen.

Viisi koulua lähetti lasten piirustuksia. Pisteet laskettiin kuten kulttuuripäivien kilpailuissa ja tulos:

Turku	13	pist.
Lapinlahti	8	»
Jyväskylä	4	»
Porvoo	2	»

SOILE HÄMÄLÄINEN:

Valoa pimeyteen

VII NUORTEN KULTTUURIPÄIVIEN AVAJAISJUHLAN JUHLAPUHE:

Arvoisa juhlayleisö, hyvät ystävät.

Kauan sitten, aikojen alussa, kun Isä Jumala rakensi maailmaa, Hän eräänä lepopäivänään sanoi enkelilleen: »Mene katsomaan, joko maailma on valmis.» Enkeli lähti ja palattuaan kertoi: »Kaikki ihmiset itkevät, valittavat tai ovat synkkiä ja vihaisia.»

— Ei maailma vielä ole valmis, sanoi Isä Jumala ja jatkoi rakennustyötään. Toisen kerran sai enkeli käskyn lähteä katsomaan joko työ on tehty. Nyt kaikki ihmiset olivat iloisia: nauroivat, lauloivat ja tanssivat. Mutta Jumalan mielestä maailma ei vieläkään ollut valmis. Työ jatkui. Kolmannella tarkastuskierroksellaan enkeli totesi, että toinen puoli ihmiskunnasta itki ja toinen nauroi. Ja silloin maailma oli valmis.

Me ihmiset olemme myös rakentajia. Koko elämämme ajan yritämme rakentaa itseämme ja ympäristöämme paremmaksi. Ehkä ihminen itse on valmis, kypsä silloin kun hän osaa nauraa ja osaa itkeä. Me kuurot ihmiset rakentelemme omaa hiljaista maailmaamme paremmaksi itsellemme ja toisille. Rakentaminen on taistelua ja ilman sitä voisimme ikävystyä. Usein me väsymme ja masennumme. Tunnemme polkevamme paikoillamme. Vanhat asenteet eivät muutu kuulevien eivätkä kuurojen piirissä. Kehitys etenee hitaasti. Esimerkiksi viime keväänä Suomi sai ensimmäisen kuuron ylioppilaan ja viime syksynä aloitettiin kuurojen keskikouluopetus. Nämäkin asiat olisivat voineet ja saaneet tapahtua jo vuosikymmeniä sitten.

Vasta viime vuosina on alettu ymmärtää, että YK:n Ihmisoikeuksien Julistus koskee myös vammaisia ihmisiä. Normaalille ihmiselle oikeus olemassaoloon, itsenäistymiseen, koulutukseen, työntekoon ja moniin yhteiskunnan suomiin etuihin tai palveluihin ovat itsestään selviä asioita. Vammainen on saanut tuntea ne armeliaisuutena, josta on oltava ikuisesti kiitollinen.

Ajattelemme liian helposti, että niin on aina ollut ja niin tulee aina olemaan. Valistuneet henkilöt pystyvät tuntemaan tällaisen turhan painolastin. Sosiaalihallituksen pääjohtaja Alli Lahtinen mainitsi erässä puheessaan: »Vammaisten ihmisten taakkana on kaiken lisäksi keskuudessamme lujassa oleva konservatiivinen ajattelu, joka kaikessa laupeudessaan pyrkii kieltämään heiltä elämänilon.» Tämän lauseen paikkansapitävyyden me kuurot ihmiset olemme monella tavalla saaneet kokea omassa elämässämme.

Koulussa meiltä kiellettiin viittominen. Korostettiin puhumisen ja huulioluvun merkitystä. Ne ovat todella tärkeitä, siinä varmasti olemme samaa mieltä opettajien kanssa. Mutta: koulussa juhlatilaisuudetkin olivat meille raskasta puhetta ja huuliolukua. Hiljaisuuden ympäröimänä saimme katsella kun opettajamme lauloivat ja soittivat omaksi ilokseen. Ehkä se kasvatti meissä katkeruutta. Omissa tilaisuuksissamme meillä on paljon viittomakielistä ohjelmaa. Me voisimme nauttia siitäkin paremmin, mikäli meidät olisi siihen lapsuudesta saakka totutettu.

Löytyi ymmärtäviä ihmisiä, jotka vapauttivat myös kuuron yksinäisen, kiusatun sielun. He kertoivat, ettei kuuron ihmisarvo kärsi vaikka hän käyttää käsiään itseään ilmaistessaan. Taiteentuntija löytää taiteilijan sielun hänen maalauksestaan tai teoksestaan. On helppo löytää vammaisen ihmisen rujo sielu. Voidakseen löytää siitä kauneutta on nähtävä syvälle ja korkealle.

»Kuurojen asiaa ovat hallinneet ja hallitsevat edelleen noidat, joiden nimenä voisi olla Ymmärtämättömyys, Tietämättömyys ja ehkä Välinpitämättömyys». Nämä sanat lausui kolme vuotta sitten tohtori Aatto Sonninen Jyväskylän yliopistolla.

Vanha legenda kertoo, miten keskiajalla Pohjolassa vallitsi suuri nälänhätä. Ihmiset olivat ahdistuneita, uskoivat noitiin ja pimeyden valtaan. Silloin saapui laivalla nuori ja kaunis pyhimys, joka mursi pimeyden vallan. Hän jakoi laivastaan ihmisille lahjojaan: rauhaa, iloa, suvaitsevaisuutta.

Me nykyajan ihmiset emme usko pyhimyksiin. Meidän on turha toivoa, että tulisi laiva ja pyhimys, joka poistaisi pimeyden viittomakielen ja kuurouden yltä. Voimme jokainen omasta itsestämme antaa valoa pimeyteen ja voimme toivoa, että tulisi aika, jolloin kuurojen asiaa hallitsisivat ihmiset, jotka uskovat elämään ja elämän runsauteen ja joiden arkku ei ole koskaan tyhjä.

Tuomaan turinaa

Nuorten kulttuuripäivät ovat taas takanapäin. Olivat jo seitsemännet järjestyksessä ja hyvin menivät kuten ennenkin. Tai uskaltaisiko sanoa, paremmin. Osanottajia oli kuitenkin enemmän kuin koskaan aikaisemmin. — Mutta aloitetaanpa alusta. Tuomas oli nimittäin mukana alusta melkein loppuun. Viimeiset palkinnot vaan jäivät näkemättä, kun juna lähti.

Paikka oli tällä kertaa Seinäjoki, Etelä-Pohjanmaan suomalaisalueen keskus. Kauppaoppilaitos oli avara, sopiva ja moderni kaikin puolin. Yksi vika kuitenkin oli. Iso sali oli iltapäivisin ja iltaisin kuin sauna. Oikein Tuomaskin ihmetteli, että kuinka tällaisena aikana insinöörit voivat tyriä tuolla tavalla. Melkein anteeksiantamatonta. Mutta tämähän ei ollut Seinäjoen kuurojen syytä, he olivat järjestäneet kaiken oivallisesti. Korkeat kiitokset uurastuksesta ja vaivannäöstä.

Avajaisjuhla oli Tuomaan mielestä muuten tavanomainen, mutta Soile-rouvan juhlapuhetta seurasi mielikseen. On meillä kuuroja, jotka osaavat puhua hienosti, sattuvasti ja omasta sisimmästään. Muistui Tuomaan mieleen Kaisu-rouva edellisistä vastaavista juhlista, yhtä hienoa. Joku totesi, että juhlan juontaja oli kansainvälistä tai ainakin kansallista tasoa, verraten Eskoamme Poppe Bergiin. Mukana oli myös tavanmukaisesti joukko kuulevia vieraita, mutta liian vähän. Saivat kuitenkin kuvan ja käsityksen näistä hommistamme ja ongelmistammekin.

Tuomas oli mukana arvostelemassa eräitä sellaisia helpompia lajeja, kuten puhetta, kerrontaa ja esitelmiä. Totesi siinä vaan, että arvostelusysteemi kaipaisi ainakin Tuomaan mielestä hiukan keskustelua ja muutostakin. Ainakin sen, että tuomareita hiukan koulutettaisiin ja että he saisivat vaihtaa ajatuksia ennen kilpailujen alkua. Samantapaisia ajatuksia Tuomas totesi myös Aura-rouvan lausuvan. Tietysti neljän arvostelijan arvostelut yhdistettyinä ehkä tuovat esiin oikean tuloksen, mutta toisaalta kilpailu on niin kireätä, että joskus yhdenkin tuomarin yhden numeron heitto voi ratkaista sijoituksen, jopa mestaruuden.

Tuomas oli erityisen iloinen siitä, että kilpailijat olivat aika lailla vapautuneita. Mentiin mukaan, otettiin osaa, silloinkin, kun tiedettiin, ettei tästä nyt ihan palkintosijoja tule. Joku joskus hiukan sekosi konsepteissaan, mutta eihän se nyt niin vaarallista ollut. Uusia kykyjä tuli esiin useita. Päivät ovat eräällä tavalla ponnahduslauta niille, jotka osaavat ja joilla on.

Tuomas totesi hiukan yllätykseksen, että ex-tempore-puheet olivat vaikeita, niillekin, jotka ovat tottuneet esiintymään, ja joilla on sanottavaa. Viiden minuutin valmistautumisaika on kyllä kovin lyhyt ajatusten esiin loihtimiseen. Puheen optimiaikahan oli 5 minuuttia, mutta niiden kestoaika oli runsaasta minuutista kolmeen ja puoleen minuuttiin. No niin, Tuomas ei osallistunut, joten helppohan tässä on arvostella.

Tietokilpailun kysymykset olivat jollakin lailla erikoisia, Tuomaan mielestä vaikeitakin, mutta kyllä sieltä vaan niitä oikeitakin vastauksia tuli kuulemma. Kysymysten valmisteluun ja valintaan pitäisi sittenkin ensi kerralla kiinnittää enemmän huomiota, Tuomaan mielestä. Yleisön kannalta oli ikävää se, että oikeita vastauksia ei ilmoitettu välittömästi. Kun ei itse tiennyt oikeita vastauksia, ei oikein tiennyt, kuka tässä pärjää, kuka johtaa ja kuka voittaa. Miettikääpä konsulit tuotakin ensi kerralla hiukan lisää.

Taisi jo tulla arvostelua liikaakin. Konsulit repäisevät vaatteensa ja sanovat, että hoitakaa sitten itse, kun olette niin viisaita. Älkää sentään. Kyllä te hyvin kaiken järjestitte ja läpi veitte, ei se niin helppoa ole.

— — —

Tuomas lähtee taas — huomenna —, mustalaisen verta kun omaa, pienelle lenkille katselemaan, kuinka idässä eletään. Tuomas itse aikoo elellä teltassa ja autossa ja hiukan välillä katsella maisemia, taloja ja elämää itäisessä naapurimaassa ja sitten hiukan etelämpänä eli Puolassa, Pustalla, Liego Sahovalovan maassa ja Saksanmaan itäisellä puoliskolla. Hiukan jännittää, mutta jos kaikki menee mukavasti, niin sitten on kai taas jotakin naputeltavaa niistä kokemuksista. Siihen asti Hyvää kesää kaikille, jotka jaksoivat kahlata tämän jutun loppuun asti.

Liittomme uutisia

Liiton hallituksen kokouksessa 15.5. Helsingissä käsiteltiin mm. edustajakokouksen hallitukselle siirtämät asiat. Televisio-ohjelmien tekstittämiskysymyksessä päätettiin asia ottaa esille Kuulonhuoltoliiton kanssa pidettävässä palaverissa ja ehdottaa, että molemmat liitot yhdessä esittävät TV:lle tekstien lisäämistä seuraaviin ohjelmanumeroihin: uutisiin, yhteiskunnallisiin aiheisiin, informaatiotilaisuuksiin ja urheilu-uutisiin.

Puheenjohtaja R. Savisaari, toiminnanjohtaja J. Väisälä ja rouva Liisa Kauppinen valittiin neuvottelemaan Posti- ja lennätinlaitoksen kanssa työpaikkojen saamiseksi kuuroille ko. laitoksen palveluksessa.

Matkaohjesäännön laatimista liitolle ei pidetty tarpeellisena tässä vaiheessa. Ulkomaanmatkoista päätettiin, että useamman henkilön matkustaessa liiton apurahalla esim. kongressiin, määrätään etukäteen mitä kukin seuraa ja mistä antaa selvityksen. Matka-apurahoja voi anoa hallitukseen kuulumaton kuten ennenkin.

Päätettiin ettei liiton konsulentin virkaa julisteta vielä toistaiseksi haettavaksi, vaan käydään uudelleen Sosiaalihallituksessa puhumassa asiasta.

Liiton toimistoon päätettiin palkata toimistoapulainen 1.8. alkaen.

Liitto järjestää virkistysleirin kouluakäymättömille kuuroille vanhuksille Ämmänsaaren lomakylässä, mikäli saadaan rahoitusapua ko. vanhusten kotikunnilta.

Liiton lomakeskuksen Malminharjun valvojaksi ajaksi 1.6.—31.8. valittiin herra Kosti Remmi Lahdesta.

Viittomakielitoimikunnan esityksestä valittiin rva Liisa Kauppinen lisäjäseneksi viittomakielitoimikuntaan. Kuvallisen viittomakielen sanakirjan aikaansaamista pidettiin kiireellisenä ja kehoitettiin toimikuntaa jatkamaan työskentelyään sanakirjan aikaansaamiseksi ja kustannusarvion laatimiseksi.

Edustajakokous v. 1970 päätettiin pitää Helsingissä.

Päätettiin ryhtyä suunnittelemaan uutta kirjeensulkijamerkkiä, jonka myynti järjestettäisiin koko maan kattavalla puhelinmyyntiverkostolla.

Kouluasiaintoimikunnan ehdotuksesta päätettiin järjestää matematiikan kurssi keskikoulua lukeville kuuroille Jyväskylässä 28.7.—6.8.

Esitelmänpitopalkkioita päätettiin korottaa 5 markalla, niin että palkkio on nyt ensimmäisestä esitelmästä 20,— ja toisesta 15,—.

Liiton edustajiksi Kuulonhuoltoliiton kanssa toimeenpantavaan huuliolukukilpailuun valittiin Soile Hämäläinen ja Annikki Moilanen Jyväskylästä, Taimi Häyrinen Joutsasta, Kaisu Korhonen Jyväskylästä, Kaarlo Minkkinen Äänekoskelta ja toim.johtaja J. Väisälä.

Lisäksi hallitus käsitteli liiton asioiden hoitoon liittyviä kysymyksiä.

KALEVI MIETTINEN:

Kuurojen tulkeilla oma liitto USA:ssa

Kesäkuussa 1964 Yhdysvalloissa perustettiin 'Kansallinen Rekisteri Kuurojen Ammattimaisille Tulkeille ja Kääntäjille'. Järjestön tarkoituksena on edistää tulkkien määrän ja koulutuksen lisäämistä sekä luettelon pitäminen pätevistä henkilöistä. Tulkkien eettiset säännöt otettiin tällöin keskustelun alaisiksi, jäseneksi pääsyvaatimukset hyväksyttiin ja virkailijat valittiin.

Toinen kuurojen tulkintakysymyksiä pohtiva kokous pidettiin liittovaltion rahoituksen turvin Washingtonissa tammikuussa 1965. Järjestön uudeksi nimeksi hyväksyttiin 'Rekisteri Kuurojen Tulkeille' (Registery of Interpreters for the Deaf) eli lyhennettynä RID. Nimenmuutos havaittiin tarpeelliseksi sen jälkeen kun oli määritelty perusteellisesti termit 'kääntäminen' ja 'tulkitseminen', joilla on melkoinen ero suomenkielessäkin.

Kolmas tämän alan seminaari pidettiin Portlandissa, Mainen osavaltiossa heinäkuussa 1965. Yhdysvaltain kuntouttamisvirasto on julkaissut tämän seminaarin työn tulokset 150 sivun laajuisena kirjasena nimellä Interpreting for Deaf People. Julkaisu on tutustumisen arvoinen kaikille kuurojen ja vajaakuuloisten kanssa työskenteleville — hyödyllistä lukemista myös suomalaisille alan työntekijöille ja kielitaitoisille järjestöjen luottamushenkilöille.

Osallistuin RID:n neljänteen 'työpajaan', joka järjestettiin San Franciscossa 9—11.7. 1966. Seminaarin tarkoituksena oli antaa tulkeille ja tulkeiksi valmistuville lisäkoulutusta sekä käyttää heitä apuna konferenssin keskusteluryhmissä, joissa etsittiin vastauksia kysymykseen: Miten kuurojen tulkintapalvelua voitaisiin kehittää? Keskustelukysymykset ryhmittyivät neljään jaksoon: Uusien tulkkien värväämisen, tulkkien koulutus, tulkkeja koskevan lainsäädännön aikaansaaminen sekä neljäntenä asiana järjestön rahoitus. Keskusteluryhmien työskentelyn pohjana oli liittovaltion kuntoutusvirkailijan, kuuron tri Boyce Williamsin alustus, jonka hän esitti suullisesti. Alustukset tulkitsi viittomakielellä eräs taitavista RID-tulkeista. Keskustelun tulokset ja työryhmien suositukset päätettiin julkaista.

Raafaelin riipimää:

HENKISTÄ VUOROKYLPYÄ

Sattuipa virkistävä yllätys, kun Kuurojen Lehden pakinoitsijakaarti saapui kotiini käynnille. Osoite oli »vuotanut» Uuras Luudalta, vaikkakin kerho oli käyttänyt välikätenään Venni Vetelää, joka vikkelästi oli kynäillyt osoitteen kerhon jäsenille.

Pyöreänpöydän ympärille, mukavasti sohvaan ja nojatuoleihin istahtaneena oli joukko juhlavan näköinen. Saapuvilla olivat Sylvia, Pirkko, Laurintytär, Parsi, Uuras Luuta, Venni Vetelä, toimittaja Ripapuu, kirjailija Sananmaa ja Ursula Kointähti.

— Olemme perustaneet kuurojen pakinoitsijoiden kannustamiseksi kaunokirjallisen kuukausilehden »Kotimaan Kaikuja», ilmoitti Ursula Kointähti . . .

— . . . niin, aluksi ehdotin nimeksi »Kotimaan Kaikuja Kuuroille Korville», lisäsi Venni Vetelä . . .

— . . . mutta se katsottiin loukkaavaksi ja ihmisarvoa alentavaksi, joten päädyimme Ursulan ehdotukseen, jatkoi Uuras Luuta.

Keskustelu muotoutui jo alkuunsa riemulliseksi ja innostavaksi. Keskustelujen välillä oli vapaata ohjelmaa, ja vallan loistavaa oli katsoa Sylvian taidokkaita lausuntaesityksiä, varsinkin laulua Inarin järvestä, joka on niin pitkä kuin syväkin ja rannat aavat ynnä usvat sen oli niin runollista, että alas taiteen huipulta pääsemiseksi tarvittiin suolaiset voileivät, ynnä maukas kahvi, jota isäntäväki tarjoili.

Parsi sanoi sattuvat sanat kehonkunnon kohentamisesta ja liikuntaohjelman välttämättömyydestä ainaiseen istumatyöhön tottuneiden ravistelemiseksi. Parsin antamat näytöt valaisivat esitystä ja jokainen saattoi todeta kuinka liikuntaa saattoi lisätä jokapäiväiseen ohjelmaan, vaikkapa aamupesun ja ruokailun yhteyteen.

Päivä oli erittäin antoisa, jokainen antoi parastaan taidoistaan ja tietämisestään. Olimme kuin moniulotteisessa suunnaltaan vaihtelevassa henkisten voimavarojen vuorokylvyssä. Oli hyvä rakentua toisten kokemuksista, niistä rikastuu ja kehittyy. Henkiset voimavarat ovat suuri Jumalan lahja, niitäkin on hoidettava ja kaikille suotava tilaisuus lahjojen esille tuomiseen. Ennenkaikkea on tunnettava vastuu. Nykyinen virtaus kirjallisuudessa, joka suosii rumia, voimaperäisiä, tulenpalavia kirosanoja, sen kerho oitis hylkäsi eikä tule työssään eikä kirjoituksissaan hyväksymään. Todettiin myös, että runot olivat aivan jääneet pois palstoilta ja päätettiin pyytää Katrilta runoja lehteen.

Katri ei matkaesteen takia päässyt kokoukseemme, lähetämmekin hänelle näin palstan välityksellä terveisemme ja pyydämme runoja.

Pakinakerho oli hyvin evästetty ja sanoilla kylvetetty, toivomme satoisia näkymiä lehtemme palstoilla.

Kiitos ajatuksistanne ja kirjoitelkaahan maaseudun pakinoitsijalle aivan vapaasti, on erittäin hauska saada teiltä, ystäväni, kirjeitä, palstakirjoitusten lisäksi.

Raafael Kaislamaa

KUUROJEN KIRKKOPÄIVÄT TURUSSA 14.—15.5.

Kuurojen perinteelliset piirikunnalliset kirkkopäivät alkoivat Turun kuurojentalossa helatorstain aattona teemanaan kotipiiriin liittyvät kysymykset. Toistasataa kuuroa oli saapunut Turusta ja sen ympäristöstä. Sos.hoit. Sirkka Lento esitelmöi aiheesta Perheenjäsenten väliset suhteet, selvitellen esitelmässään syitä vääriin asenteihin kodissa, turvallisuuden tarvetta ja oikeata suhtautumista kasvaviin lapsiin.

Oulun piirin kuurojenpappi rovasti Heikki Hyvärinen, selvitteli kristillisen hengen merkitystä kodissa. Kaiken rakkauden lähde on Kristus itse, joka rakasti omiaan loppuun asti ja oli valmis vaikeimmalla hetkelläänkin pesemään opetuslastensa jalat. Kristuksen hengessä yksin olemme juurtuneet rakkauteen ja jaksamme kantaa toistemme kuormia.

Kuurojen viittomakuoro esitti rouva Sirpa Kostiaisen johdolla »Ken on luonut sinitaivaan». Rouva Silja Leino esitti runon »Abrahamin uhri». Pastori Savisaari kertoi matkastaan kuurojen lähetyskouluun Etiopiassa diakuvien avulla.

Helatorstaina kokoonnuttiin jumalanpalvelukseen Turun Martin kirkkoon klo 10, missä jumalanpalveluksen liturgian tulkitsi viittomakielelle rovasti Hyvärinen ja saarnan piti pastori Savisaari puhuen ja viittoen samanaikaisesti. Martin seurakunta tarjosi ehtoolliskäynnin jälkeen kirkkokahvit seurakuntatalossa, jossa pastori Haakon Wainio esitti seurakunnan tervehdyksen.

Päivätilaisuudessa kuurojentalossa lehtori Sisko Raitis puhui kristillisestä kasvatuksesta kodissa. Hän korosti vanhempien esikuvan tärkeyttä varhaislapsuudessa. Rovasti Hyvärinen puhui moraalikäsitteistä ja Jumalan käskyistä, jotka tahtovat johdattaa kristittyjä turvallisesti onnelliseen elämään.

Sisar Sirkka-Liisa Hämäläinen, joka pian lähtee lähetystyöhön kuurojen pariin Etiopiaan, kertoi opintovuodestaan lähetyskurssilla ja Englannissa. Juhlien päätöspuheen piti pastori Savisaari, joka korosti muuttumista ja pyhitystä kristityn elämässä.

Kirkkopäivillä pidettiin arpajaiset ja kerättiin uhrilahja Kerenissä Etiopiassa toimivan kuurojenkoulun hyväksi.

Merkkipäiviä

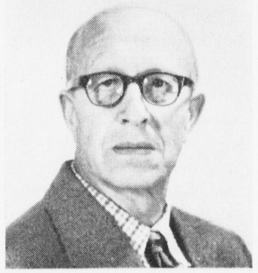

SALOMON KAAVI 70 VUOTIAS

70 vuotta täyttää heinäkuun 8 päivänä Salomon Kaavi Turussa, Kaarinassa. Hän on syntynyt Karjalan Kannaksella Kanneljärvellä. Hän on käynyt Jyväskylän Kuurojenkoulua ja 4 vuotta Oulun Kuurojenkoulua. Koulunkäyntinsä v. 1919 päätettyään hän ryhtyi harjoittamaan kotonaan suutarin ammattia. V. 1920 hän sai halkaisusahurin paikan Tiutisessa Gutzeitin laatikkotehtaalla. Myöhemmin hän työskenteli Suojärvellä ja Jyväskylässä ja viimeksi Turussa laatikkotehtaiden ja höyläämöiden palveluksessa.

Nuoruusvuosinaan Salomon Kaavi harrasti hiihtoa edustaen Kyminlaakson Tähteä monissa SKUL:n mestaruuskilpailuissa.

Luonteeltaan Salomon on aina ystävällinen ja huumorintajuinen. Kotkan Kuurojen Yhdistyksen ja Kyminlaakson Kuurojen Urheiluseura Tähden jäsenenä Salomon on ollut monet vuodet, kuuluen hän nykyisin Vakka-Suomen Kuurojen yhdistykseen. Toivotamme merkkipäiväänsä viettävälle Salomonille runsasta onnea ja jatkuvasti hyvää elämäniloa.

O. H.

PYHÄPÄIVÄN PALSTA

Silloin myös Herraa pelkääväiset puhuvat toinen toistensa kanssa, ja Herra tarkkaa ja kuulee, ja muistokirja kirjoitetaan hänen edessänsä niiden huväksi, jotka Herraa pelkäävät ja hänen nimensä kunniassa pitävät. Malakia 3: 16.

Ihmiskunniasta kiinni pitävä ja sitä tavoittelevalle on tärkeätä, että hänestä kirjoitetaan ja luetellaan pikkutarkasti jokainen hyve ja taito. Julkinen kiitos on hänelle tämän maailman palsamia ja se hänelle riittääkin. Muuta »palkkaa» hän ei pyydäkään. Kunnia sille jolle kunnia kuuluu, ei siinä mitään pahaa ole, päin vastoin, mutta aikanaan tämä ihmiskunniasta elätellyt tulee huomaamaan, ettei se olekaan hänen ilonsa, eikä rauhansa, puuttuu jotakin, puuttuu aarre taivaasta, sittenkin Jumalan Sana ja varma evankeliumin turva ja ilo on hänen kunniansa.

On olemassa pieni joukko Emmauksen tien kulkijoita, jotka puhuvat keskenänsä Jeesuksesta ja muistavat jokapäiväisessä rukouselämässä. Ehkä sinulla on hyvä ystävä, jonka kanssa olet kirjeenvaihdossa, kirjoitatte mielellänne kilvoituksenne ja pyrkimisestänne vaeltaa Herran kasvojen edessä. Tappioista ja erehdyksistä huolimatta se on nousemisen suurta Herran armoa, tämä juuri on pyhitystä Jeesuksen armoon turvautuen. Jeesus on tullut todella kalliiksi elämänlahjaksi ja Herraksi, jonka luokse on niin hyvä palata ja pyytää johdatusta päivän matkoihin ja töihin, ajatuksiin, ja sanoihin, alati itsensä hyväksymistä sellaisena kuin on, eikä luulla itsestänsä jotain erinomaista. Heikkoudet, jotka alati ovat edessä, voi kertoa Jeesukselle ja pyytää, että Hän pukisi voimansa ja uuden luomuksen syntisen ja kapinoivan hyväksi, kaikki Herran armosta.

Näiden hyväksi Jumala kirjoittaa muistokirjan, eikö se ole ihmeellistä; aivan tavallista, kilvoittelevan ihmisen hyväksi. On kysymys mielenlaadusta, suhteesta Jumalaan, ja siitä mistä puhut ystäväsi kanssa. Et osallistu pilkkaajien mielipiteeseen, et hyväksy heidän valheitansa, etkä usko heidän viisasteluihinsa, sillä uskon alalla juuri on tämän maailman mestareita aivan häpeämättömästi, vaikka eivät ole Jumalan Sanaa kuunnelleet eivätkä lukeneet, mutta uskaltavat julkituoda pilkkaavat sanansa ja epäilyksensä.

Tuomas oli rehellinen epäilijä, hän otti selvän asiasta ja tuli Jeesuksen luokse, suunta oli oikea. Epäusko on syntiä, se jää paikalleen ja paaduttaa sydämensä, kun pitäisi rientää kohti Jeesusta ja kuunnella Häntä, epäuskon saa anteeksi, ja Jeesus, vain Jeesus voi antaa uskon. Tule siis ja kuuntelee Herran Sanaa, niin sinun syntisi, epäuskosi, annetaan anteeksi, ja saat Jumalan lasten uskon ja rauhan.

Reino Grev

Nuorten osasto

KERHOJEN KESKEINEN TOIMINTAKILPAILU

Toukokuun tilanne:

1. Vaasa	16,26
2. Jyväskylä	8,18
3. Tampere	7,63
4. Rovaniemi	6,70
5. Turku	4,95

Helmi—toukokuun tilanne:

1. Rovaniemi	34,84
2. Jyväskylä	28,30
3. Vaasa	22,96
4. Turku	16,92
5. Helsinki	8,71
6. Tampere	8,46

Toimintakilpailun kokonaispistekilvassa ei kärkipäässä tapahtunut muutoksia, vaikka Vaasan kerhon kärkitila toukokuussa on sievoinen yllätys. Vaasalaiset eivät aikaisemmin olleet ilmoittaneet tanhutouhuistaan ja nyt vasta antoivat kuulua, olivat pitäneet peräti 22 harjoitusiltaa. Eipä siis ole ihme, että he pärjäsivät ensikertalaisina niin hyvin kulttuuripäivillä.

Tamperelaisten pistetili niinikään karttui tuntuvasti toukokuun aikana. Kerhomiehellä oli tilaisuus käväistä tehtaiden kaupungissa kerhon tilaisuudessa kuulostelemassa ja vastaamassa 28.5. Innostusta kerhotyöhön näkyi olevan, vaan eipäs kellään ollut harmainta aavistusta kuinka toimintakilpailussa pysytään mukana. Toisin on nyt ja tästälähin muut kerhot saavat kai panna parastaan pystyäkseen pitämään tamperelaiset takanaan.

Ounaksen kerho näyttää saavan riveihinsä jäseniä sieltä sun täältä ja pikkuhiljaa kerho alkaa olla tasavertaisessa asemassa jäsentilastossa muiden kerhojen kanssa. Muihin kerhoihin tuskin tuleekaan jäseniä niin laajalta alueelta kuin Ounaksen kerhoon. Ounaksen kerhon jäsenluettelosta saattaa todeta jäseniä olevan niinkin kaukaa kuin Vuotsosta, Kittilästä, Kemistä, Pirttikoskelta ja Sinettästä. — Täällä toimikunnassa odotetaan jäsenluetteloa muilta kerhoilta. Kesäkaudesta ei varmasti muodostu kerhoille hiljaista, mikäli toiminta ohjataan oikein. Talkootyöt heinäpelloilla, rakennusten korjauspuuhat yhdistysten kesäpaikoilla, yksinäisten kuurojen vanhusten heikkokuntoisten asuntojen korjaukset sekä leirit kartuttavat kukin kerhon pistetiliä. Ei saisi myöskään unohtaa yhteisiä jalka-, pyörä- ja autoretkiä.

Seuraavalla kerralla saadaan kerhojen paremmuudesta tietää vasta lokakuun numerossa.

Hyvää kesää teille, kerholaiset.

Kerhomies

NUORTEN SUVIPÄIVÄT MALMINHARJULLA

elokuun 9—10 päivinä

Suomen Kuurojen Liiton nuorisotyötoimikunta kutsuu nuortenkerhojen sekä yhdistysten nuoria jäseniä ottamaan osaa yhteisille suvipäiville liiton kurssikeskuksessa Malminharjulla. Vanhemmatkin kuurot sekä kuurojen asioista kiinnostuneet kuulevat ovat myös tervetulleita seuraamaan suvipäiviä.

Kerhoille on lähetetty ilmoittautumislomake, josta ilmenee suvipäivien ohjelma ja kilpailulajit.

Päivien ohjelmassa on mm.: lipunnosto ja -lasku, iltanuotio, kerhojenkeskeiset lentopallo-ottelut, uinti-, yleisurheilu- ja soutukilpailuja ym.

Sunnuntaina on yleisötilaisuus.

Majoitus joko teltoissa tai lomamökeissä. Ruokailumahdollisuus on järjestetty. Sauna kuumenee tarvittaessa.

Tervetuloa Malminharjulle.

Suomen Kuurojen Liitto r.y:n nuorisotyötoimikunta

PIRKON PALSTA

KOTINI ON LINNANI

Kotini on linnani, sanotaan sananparressa. Tämä pitää paikkansa. Kodin seinien sisäpuolella voi ihminen riisua naamionsa, olla oma itsensä.

Siellä saa tuntea olevansa vapaa ihminen, saa heittääntyä omiin oloihinsa, kenenkään ihmisen siihen kajoamatta.

Kodin sisällä voi itkunsa itkeä ja naurunsa nauraa, kyyneleet, joita ei voi muille paljastaa, tai ilo, jota ei voi muille näyttää.

Kodin seinien sisäpuolella ehkä joskus riidelläänkin perheenjäsenten kesken, mutta myös anteeksi annetaan.

Meistä ihmisistä itsestämme riippuu minkälainen ilmapiiri kodissamme on.

Mieli surullisena katselin eräässä juhlassa, jossa perheen lapsi lauloi:

»Tiedän paikan armahan,
rauhallisen ihanan
joss' on olo onnekas,
elo tyyni, suojakas»

Tiesin, ettei sen lapsen elo ollut tyyntä eikä suojaisaa, mitä mahtoivat vanhemmat miettiä? Tuskinpa mitään, on paljon vanhempia joilla ei ole aikaa ajatella minkälaisen kodin lapsilleen antavat.

Tämä maailma ei ole mikään paratiisi, koti on se paikka, missä ihmisen pitäisi saada tuntea olevansa turvassa.

Kodin suunnittelussa on syytä muistaa, että itseään varten se koti tehdään, ei vieraitten viihtyvyyttä silmälläpitäen. Moni ihminen rakentaa sellaisen kodin, jossa ei perhe voi oleskella vapaasti, ulkopuolisille pitää antaa sellainen käsitys että hienosti tässä eletään ja puitteet ovat sen mukaiset, mutta mitä sellainen koti tarjoaa sisäisesti, se onkin jo toinen juttu, sellainen koti ei ole mikään koti, vaan näyttelypaikka vieraille.

Monet ihmiset eivät osaa kunnioittaa toisen kotia, arvostellaan ja luokitellaan. Jokaisella on oikeus puolustaa kotiaan ja laatia kotinsa säännöt.

Vieraan velvollisuus on myös osattava olla hienotunteinen toisen kodissa vieraillessaan.

Kotini on linnani, rakkain paikka maailmassa.

Sylvia

RENTOUTUMISESTA JA MÖKKIHÖPERYYDESTÄ

Sylvia on täysin oikeassa kirjoittaessaan, että on naisen oma asia, haluaako hän olla kotiäiti vai ansioäiti. On väärin sälyttää taakkaa kummankaan hartioille puhumalla, että toinen on »vain» kotona tai että toinen tekee väärin jättäessään lapsensa vieraan hoitoon. Pääasia on, että jokainen perhe tekee omalle kohdalleen sopivimman ratkaisun.

On ratkaisu sitten kumpi tahansa, olisi perheenemännän todella syytä rentoutua ja miettiä, mitä isoäidin aikuisia päähänpinttymiä voisi heittää yli laidan turhana painolastina. Ei minusta kotirouvankaan tarvitse tehdä kaikkea itse, vaan hän voi hyvällä omallatunnolla ostaa kaupasta valmiita ruokia ja pullaa, lähettää pyykin pesulaan jne. Eikä kodin tarvitse olla yhtään sen pölyttömämpi kuin ansioäidilläkään. Pääasia, ettei tee itseään miksikään marttyyriksi, joka kaiket päivät raataa perheensä hyväksi. Ei perhe sitä raatamista edes huomaa sen paremmin kuin pientä »pinnaamistakaan». Jos vain luopuu siitä käsityksestä, että koko päivä on välttämättä siivottava, tiskattava ja leivottava, ei mökkihöperyyskään uhkaa. Mielestäni mökkihöperyys on sitä, että kun ei tule lähteneeksi kotoa minnekään virkistymään ja virikkeitä saamaan, ei sitten enää loppujen lopuksi huomaakaan olevansa virkistyksen tarpeessa. Alkaa olla yhä vaikeampi pukea ylleen »parempia vaatteita», eikä viitsisi enää lähteä minnekään.

Luin hiljattain hauskan kirjan nimeltä »Pölyä aivoissa», kirjoittanut norjalainen Eva Ramm. Kirjan sankaritar on oikein kärjistetty esimerkki mökkihöperöstä kotirouvasta, joka ei osaa rentoutua. Hän pesee ikkunat joka toinen viikko, koska napurikin tekee niin. Pyykin hän pesee vanhalla pesulautamenetelmällä, vaikka pesukonekin olisi käytettävissä. Sunnuntaiaamuna hän herää aikaisin leipomaan sämpylöitä ja perheen lähtiessä ulos hän rupeaa valmistamaan monimutkaista sunnuntaipäivällistä sensijaan että lähtisi itsekin vähän lenkkeilemään. Mökkihöperyydestä hänet sitten pelastaa naapurin rouva, jolla on uudenaikaisempia käsityksiä kotirouvan roolista. Tämä naapuri tilaa ystävättärelleen ajan kauneushoitolasta keskellä kiireistä viikkosiivouspäivää.

Kauneushoitolassa käynnin sijasta voi keksiä muita, halvempiakin rentoutumiskeinoja. Pirkon ehdottama perheenemäntien kerho on erittäin hyvä idea. Tällaisessa kerhossa ei tietystikään saa olla aiheena ruokareseptit ja muu sellainen. Eräs probleema, joka täytyisi ratkaista, on se, miten pienten lasten äidit pääsisivät näihin kerhoihin ja muuallekin virkistymään.

Olen monesti miettinyt, miksi esim. kerrostalojen kotiäidit eivät organisoi lastenhoitoa niin, että vuorollaan pääsisivät omille teilleen vaihtelua saamaan. Eihän hiekkalaatikon reunalla tarvitsisi kaikkien äitien olla yhtä aikaa vahtimassa lapsia, vaan joku heistä voisi olla »vapaavahdissa».

Neuvonpa vielä yhden rentoutumiskeinon, joka ei maksa mitään: Menkää kirjastoon, lainatkaa kirja »Pölyä aivoissa» ja viettäkää hauska lukuhetki. Sen jälkeen tekee mieli pölyttää aivoja useamminkin.

Sinikka

Mietteitä ja mielipiteitä

VASTINETTA NIMIMERKKI HUOMIOITSIJALLE

Nimimerkki Huomioitsijan kirjoitus Lappeenrannan edustajakokouksesta Kuurojen Lehden toukokuun numerossa tarvitsee muutamia oikaisuja ja tarkennuksia, joita allekirjoittanut on oikeutettu antamaan omasta ja Riihimäen Kuurot r.y:n puolesta.

»Huomioitsijan» mielestä yhdistyksemme on siis ponteva ynnä muuta. Nimimerkki ei kuitenkaan ilmeisesti pitänyt yhdistyksemme tekemiä ehdotuksia asiallisina eikä edes korrekteina. Lisäksi nimimerkki olisi nähtävästi toivonut, että esittämämme asiat olisi tuotu esille myös viittomakielellä ilman tulkin apua. Nämä ajatukset ovat tietenkin yhtä oikeutettuja kuin mitkä muut mielipiteet tahansa, mutta muutamiin kohtiin olisin toivonut suurempaa tarkkuutta.

Riihimäen Kuurot r.y:n tekemät ehdotukset perustuivat tiettyihin tosiasioihin ja väitteittemme tueksi, mikäli ehdotuksissamme oli ollenkaan sellaisiksi tulkittavia lauseita, voisimme kyllä esittää jotain, kuten nimimerkki toivoo. Se, ettemme tehneet niin jo edustajakokouksessa johtui siitä, että esityksemme oli laadittu tulevassa aikamuodossa, ei menneessä, minkä pitäisi käydä ilmi jakamistamme monisteistakin. Emme me väittäneet, että puheenaolevia asioita olisi tapahtunut. Mutta jos nimimerkki »Huomioitsija» sitä todella haluaa, niin voimme kyllä kertoa enemmän pohtimistamme uudistuksista ja valaista sitä »elävästä elämästä» otetuilla esimerkeillä. Odotamme vain nimimerkin toivomusta asiasta. Ja jos esityksissämme käytetty kieli tuntui vahvalta, niin siihen on olemassa omat syynsä. Yhdistyksemme edustajilla on ollut riittävästi tilaisuuksia huomata, ettei ystävällisemmällä puheella ole ollut kuurojen asioissa yleensä mitään vaikutusta. Toivotaan, että, puheemme sävy on saanut aikaan parannusta asiassa. Mutta itse asiaan.

»Huomioitsijan» huomiokyky ei ilmeisesti ole kovinkaan hyvä, muuten hän olisi voinut todeta, että kyllä Riihimäenkin puolelta osattiin esittää asioita kauniilla suomalais-ugrilais-ruotsalais-yhteispohjoismaalais-kansainvälisellä viittomakielellä. Allekirjoittaneen kohdalla asia vain oli niin, että pastori Savisaari tulkitsi ystävällisesti pyynnöstäni asioitamme, sillä hänhän osaa viittomakieltä parhaiten. Asian esille tuoja ei itse näe mitään syytä opetella nimimerkin omaa viittomakieltä, koska siitä ei olisi mitään hyötyä. Viittomakieliasia ei nykyisellään riipu kuurojen omasta tahdosta, vaan eräistä muista »tekijöistä», joiden pitäisi kyllä kyetä ymmärtämään sekä puhuttua että kirjoitettua sanaa. Toiseksi Riihimäen Kuurot r.y. ei ole ottanut mitään takaaskeleita viittomakieliasiassa. Suurempi viittomakieliryhmä ja amerikkalainen viittomakieli tarkoittavat edelleenkin täsmälleen samaa. Nimimerkki voi todeta sen itsekin, jos vain vaivautuu lukemaan uudelleen Tampereella tekemämme ensimmäisen ehdotuksemme, jossa siinäkin puhutaan samaa termiä käyttämällä.

Nimimerkki kertoo edelleen, että kansaa nauratti kun eräs riihimäkeläisemme esitti »Suomi»-sanan amerikkalaiseen tapaan, joka oli »Huomioitsijan» mukaan sama kuin »aasi». Kysymyksessä oli kuitenkin väärinkäsitys, joka olisi helposti selitettävissä. Tosiasiassa maamme nimeä **ei** esitetä kuvatulla tavalla

panemalla kaksi sormea pystyyn korvan yläpuolella. Tämäkin väärinkäsitys osoitti sentään sen suuren tietämättömyyden, mikä meillä on vallalla näissä viittomakieliasioissa. Joka asialla on kaksi puolta. On olemassa useitakin samanlaisia viittomia, jotka merkitsevät yhdessä maassa aivan toista kuin toisessa. Suomalainen viittoma »viisas» esimerkiksi tarkoittaa Amerikassa samaa kuin »bastard», jonka voisi suomentaa säädyllisesti vaikkapa »lehtolapseksi». Samoin suomalaisten »hauskaa» merkitsee siellä »likaista», tai jopa »sikaa». Kylläpä kansaa todella naurattaa, kun me suomalaiset nimitämme viisaita lähimmäisiämme »lehtolapsiksi» (oikeastaan pitäisi käyttää toista sanaa, jonka löytää sanakirjan avulla), tai kun me oikeastaan aivan uimme loassa, kun meillä on omasta mielestämme hurjan hauskaa. Vielä eräs pieni asia; kun »kansaa» naurattaa tämä samojen viittomien erilainen sisältö, niin siellä toisella puolella on »kansaa» n. 200.000 ja meillä vain n. 5.000. Kummanko puolen pitäisi muuttaa viittomien merkitys toiseksi? Eikö enemmistöäänestys kelpaisi ratkaisemaan sen?

Oikeastaan nimimerkki »Huomioitsijan» idea ei ole niinkään huono. Siitä voisi todella olla etua, jos sama viittoma merkitsisi sekä aasia että suomalaista. Silloinhan ei kukaan tosiaankaan voisi erottaa esim. puheenaolleissa ulkomaisissa kongresseissa, onko jokin epäilyttävä tapaus todella aasi vaiko »vain» suomalainen edustaja, kun viittomastakaan ei olisi enää apua. Täällä kotimaassakaan sitä ei voisi todeta mainittujen matkojen jälkeen, koska niiden käytännölliset tulokset olisivat kummassakin tapauksessa täysin samat. Ei siis muuta kuin nimimerkki »Huomioitsija» vain kovasti junttaamaan ideansa puolesta.

Leikki sikseen. Tosiasiana kuitenkin on, että Riihimäen Kuurot r.y:n tekemät aloitteet tarkoittivat kuurojen yhteistä etua. Aloitteittemme tarkoituksena oli lyhyesti sanoen edistää kuurojen asioita yleensä, korjata muutamia epäkohtia yhdistystoiminnassa, ja tuoda vähän järkeä ja tarkoituksenmukaisuutta liiton nimissä tehtyihin ulkomaanmatkoihin. Olivatko nämä esityksemme siis epäasiallisia, kuten nimimerkki »Huomioitsija» ilmeisesti haluaisi sanoa? Kansainvälinen yhteistoiminta on kuurojen asioissa ominaista, sitä mekin kannatamme, mutta siitäkin pitäisi odottaa toki enemmän käytännöllisiä tuloksia kuin tähän asti. Ja jos näissä matkoissa on kyse enimmäkseen vain huvista, niin silloin tämän huvin pitäisi olla tavallistenkin kuurojen ulottuvilla. Ovatko tavalliset kuurot hyötyneet näistä matkoista tähän mennessä jollakin tavalla? Viittomakieliasiassa yhdistyksemme edustajat puhuvat uusien näkemysten ja uusien tietojen mukaan, kun taas vastapuolella, kuten mainittu nimimerkkikin, vain väitetään vastaan pelkästä periaatteesta, koska ei ymmärretä asioita eikä vaivauduta ottamaan selvää niistä. Jos näitä asioita ajaessamme joudummekin käyttämään totuttua kovempia otteita, niin siihen on aihettakin. Myös kuurojen yhdistystoiminta tarvitsee omatuntoa ja meillä on ollut se valitettava »ilo» toimia tahtomattamme sellaisena. Toivotaan, että kolkuttelumme saa aikaan edistystä kuurojen yleisessä elämässä ja yhdistystoiminnassa varsinkin. Ei enempää, vaikka aihetta olisikin.

Kunnioittavasti

Riitta Mèlart-Suomela

Edelläolevan johdosta Huomioitsija pyytää rouva Riitta Mèlart-Suomelaa ystävällisesti huomioimaan seuraavaa:

— Suomi sanan viittominen asettamalla kaksi sormea korvan yläpuolelle ei ole Huomioitsijan keksintöä.

— Amerikkalaisen viittomakieliryhmän lisäksi on muitakin suuria viitomakieliryhmiä, kuten neuvostoliittolainen jne. (vrt. Laurintyttären kirj. ed. numerossa).

— Huomioitsija ei ole vaatinut, että se »kansa» siellä toisella puolella muuttaisi viittomakielensä meikäläiseksi.

— Enemmistöäänestys, jossa toisella puolella 200.000 ja toisella 5.000 äänestäisivät kumpi puoli joutuisi muuttamaan kieltään, tuskin on demokratian hengen mukaista. Tuloshan olisi edellisten hyväksi äänin 200.050 meidän 4.950 ääntä vastaan. Demokraattisempi menetelmä on se, että vain meikäläiset äänestävät haluavatko vaihtaa viittomakielensä amerikkalaiseksi, jolloin tuloksena ilmeisesti olisi 50 jaa-ääntä ja 4950 ei-ääntä.

— Edustajakokous on liiton päättävin ja ylin elin ja liiton hallitus sekä eri toimikunnat ovat vain toimeenpanevia elimiä. Koska edellinen edustajakokous oli siirtänyt Riihimäen Kuurot r.y:n esityksen viittomakielen uudistamisesta viittomakielitoimikunnalle asettamatta määräaikaa tai muita ehtoja, niin ei toimikunta sen enempää kuin hallituskaan ole selitysvelvollinen siitä mitä asiassa tähän saakka on tehty.

Ja lopuksi, Huomioitsijan oman ja vaatimattoman mielipiteen mukaan ei kovilla sanoilla ja kolkutteluilla, jotka kohdistuvat liiton sisäiseen toimintaan ja perustuvat asiantuntemattomuuteen, saavuteta mitään edistystä kuurojen asiassa. Näitä samoja otteita on liiton toimesta vuosikymmenet käytetty — niitä vastaan, joilla on ollut valta ja voima kuurojen asioita päätettäessä. Tällä tavalla ja yhteistyöllä onkin saatu paljon aikaan. »Taistelu» jatkuu vielä ja rouva Riitta Mèlart-Suomela on tervetullut mukaan, — mikäli haluaa olla »rintaman» oikealla puolella.

Tervehtien

Huomioitsija
(Jarmo Narmala)

HUPIPALSTA

SATTUVIA SANONTOJA — OSUVIA OIKAISUJA

Kiitos käymisestä, ystävät ja kylänmiehet, sanoi ennen Jahvetti vainaa. Tämä kiitos on tarkoitettu kaikille niille, jotka suvaitsivat vierailla täällä Lappeenrannassa.

Allepainettu päätti käyttää hyväkseen tätä Hupipalstaa esittääkseen omat sanottavansa ja oikaisunsa. Muistettakoon, että kaikissa asioissa taitaa olla totta vain se toinen puolikas, joten jätän lukijoiden oman arvailun varaan, mikä on totta, mikä leikkipuhetta.

Huomioitsija ja Sylvia kirjoittivat toukokuun Kuurojen lehdessä omat näkemyksensä Liiton vuosikokouksen kulusta.

Kaikesta päättäen kaikki taisi sujua hyvin, vaikka pelkäsimme että jossakin asiassa klikkaisi. Ei, ei täällä kukaan kuollut liikarasitukseen, mutta muutamat täällä saivat hieroa älynystyröitään vielä viikon jälkeenpäin, se jälkipuinti nimittäin.

Illanvietossa järjestäjät ja Niku alkoivat hikoilla toden teolla, kun parhain (ei allepainettu) näytteljäjämme myöhästyi ihan tolkuttomasti omasta ohjelmansuorituksestaan, oli kuulema saanut kovan ramppikuumeen, miesparka, no, sattuuhan sitä paremmissakin piireissä, miksipäs ei siis kuurojen piireissä. Yhdessä asiassa yhdyn Huomioitsijan mielipiteeseen, nimittäin siinä, että täällä oli kaksi eri yleisöä, oli kokous- ja juhlayleisö, sekä ravintolayleisö. Niin se näkyy olevan, että kyllä kuurotkin osaavat harrastaa ravintolakulttuuria siinä missä kuulevatkin. Sitä ravintolayleisöä ei näkynyt kiinnostavan tuon taivaallista kokouksen kulku, no eihän tämä moitteeksi ole tarkoitettu, jokainenhan saa harrastaa mitä haluaa, mutta luulisi, että oman liiton asiat jonkun verran kiinnostaisivat.

Kyllä toiset puheenvuorot olivat pitkiä, siellä takarivillä eräs miershenkilö Savon puolesta näkyi olevan selvästi unten mailla, onneksi ei ollut edustaja. Mieli teki herättää, mutta ajattelin, että olkoon, kyllä hän herää kun ne alkavat kolehtia kerätä.

Arvoisa herra Huomioitsija, täytyy tässä vähän oikaista Teitä eräässä asiassa. Koskapa olette huomioinut erään asian ihan väärin päin. Pirkon johdolla ei täällä kyllä mitään tehty, ne oli kokonaan toisenlaiset »naamat», jotka johdosta vastasivat. Ainoa näkyvä saavutus, minkä Pirkko on aikaansaanut, on kermakakun lätkäyttäminen herra puheenjohtajan naamalle. Siis todettakoon kaikki yksimielisesti, että siihen, mihin Pirkko pystyy, pystyy aasikin. Se siitä. Ei Pirkko tuosta loukkaannu, hän tietää itsekin omat kykynsä.

- Pahaa tarkoittamatta Sylviakin erehtyi näköjään luulemaan tätä Lappeenrannan kaupunkia Nikun ja Pirkon valtakunnaksi. Voi harmin paikka sentään. Suomihan on tasavalta ja Kekkonen se täälläkin on Pää, vaikka voinenkin lukijoille paljastaa, että kyllä Niku on yrittänyt presidentiksi pyrkiä, on käynyt monta kertaa jo presidentin linnaan pyrkimässä, mutta eipä ole vielä edes vartiosotilasta uskaltanut tervehtiä.

Sanovat, että »nimi on enne». Vaikka Pirkolla onkin sama etunimi kuin edesmenneen presidentti Paasikiven rouvalla, niin ei tässä nyt sentään kuuseen kurkotella.

Pirkko on vain vaatimaton siivooja, joka portaitten alapäässä odottaa, kun Niku sieltä ylhäältä huutaa, missä kaapin paikka on.

Koska luulo ei ole tiedon väärti, niin katsoin parhaimmaksi vähän oikaista toisten luuloja. Kaikessa ystävyydessä tietenkin.

»ohukainen»

Shakkia

SHAKINHARRASTUS ELPYNYT TURUSSA

Turun Kuurojen Shakkikerho on kuluneen vuoden aikana saanut uutta vauhtia toimintaansa. Koko talven ja kevään on säännöllisesti joka perjantai kokoonnuttu shakkiiltoihin ja lisäksi on järjestetty kilpailuja, haasteotteluja, ystävyysotteluja jne. Haasteotteluja on käyty kuulevien vastaavien kerhojen välillä ja vaikka niissä on saatu »nokille», niin tätäkin puolta aiotaan jatkaa.

Pääsiäispyhinä kerho järjesti Suomen Kuurojen Shakkiliiton mestaruuskilpailut A-B-C luokissa. — Tulokset:

A. I-luokka: 1) M. Salli Hämeenlinna 4½ pistettä, 2) J. Mäkinen Turku 3, 3) E. Tolsa Helsinki 2½, 4) H. Moilanen Turku 2½, 5) V. Tolsa Helsinki 2, 6) S. Vuorimies Vaasa ½.

B. II-luokka: 1) Erkki Partanen Turku 1 pist., 2) Kimmo Näsi Turku 0.

C. III-luokka: 1) E. Sjöblom Helsinki 3 pist., 2) H. Hirvelä Turku 2, 3) U. Pohjanrinne Turku 1, 4) J. Lehtiö Turku 0.

4.4. 69 Illanvieton yhteydessä pidetyn pikapeliturnauksen palkintojärjestys:

1) R. Östman Helsinki 4 pist., 2) M. Salli Hämeenlinna 3, 3) H. Moilanen Turku 3, 5) E. Partanen Turku 3, 5) S. Vuorimies Vaasa 1, 6) E. Tolsa Helsinki 1.

Turun Kuurojenyhdistys on lahjoittanut Turun Kuurojen Shakkikerholle nämä komeat kiertopalkinnot kilpailtavaksi Lokakuun turnajaisissa 11—12.10. 69. Isompi pokaali on joukkuekilpailun kiertopalkinto ja muut M-, A-, B- ja C-luokkien kiertopalkintoja.

Turun Kuurojen Shakkikerhon haasteottelut kevätkaudella. Pikapeli 5 min. x 5 min.

Raision Shakkikerho — Turun Kuurojen Shakkikerho 65½ pist. — 7½ pist.

Valmet-ilmastointios. — T. Kuurojen Shakkikerho 42 pist. — 30 pist.

Valmet Oy, Pansio — T. Kuurojen Shakkikerho 38 pist. — 26 pist.

T. Kuurojen Shakkikerho — Valmet Oy, Pansio 14 pist. — 34 pist.

Turun Kuurojen Shakkikerhon joukkueessa pelasivat J. Mäkinen, H. Moilanen, E. Partanen, E. Hannula, S. Juhola, K. Näsi, T. Leino, A. Unaja, H. Hirvelä ja P. Kostiainen.

Valokuva- ja filminurkka

Helsingin Kuurojen yhdistyksen KAMERAKERHON

valokuvaus- ja kaitafilmauskilpailut pidetään syyskuun 20 päivänä HKY:n huoneistossa Liisankatu 27 A.

Osanotto kilpailuihin on avoin kaikenikäisille kuuroille koko maassa.

Lajit:

Valokuvaus, musta-valkoiset. Aiheen valinta vapaa. Kuvien tulee olla kooltaan vähintään 18 x 24 sm, mieluummin 23 x 38 sm. Kuvien

tulee olla osanottajien itsensä ottamia ja negatiivien tulee seurata mukana.

Kaitafilmit. Aiheen valinta vapaa, värifilmi, esitysaika korkeintaan 15 min.

Huomioikaa toisaalla tässä lehdessä oleva ilmoitus Kööpenhaminan filmifestivaaleista.

Arvostelutuomareina tulevat toimimaan puolueettomat alan asiantuntijat. Parhaat valokuvat ja filmit palkitaan ja lähetetään Kamerakerhon toimesta, mikäli kelpaavat, Tanskaan edellämainituille filmifestivaaleille.

Ilmoittautumiset on tehtävä 13.9. mennessä os.: HKY:n Kamerakerho, Liisankatu 27 A 8, Helsinki 17. Suljetussa kirjekuoressa osanottajan nimi ja kuoren päälle aiheen nimi.

Runsasta osanottoa toivoen.

HKY:n Kamerakerho

KANSAINVÄLINEN VALOKUVA- JA FILMIFESTIVAALI

Kööpenhaminan kuurojen valokuva- ja kaitafilmikerho on lähettänyt kaikille Pohjoismaille kutsun osallistua kuurojen jokavuotiseen valokuva- ja filmifestivaaliin, joka tänä vuonna toimeenpannaan 25.10. alkaen klo 18.30 Kööpenhaminassa, os.: Brohusgade 17.

Kilpailut ovat avoinna kaikille pohjoismaiden kuuroille.

Kilpailusarjat:

Mustavalkoiset valokuvat. Kukin kilpailija saa osallistua korkeintaan 4 kuvalla. Kuvien pienin sallittu koko 23 x 38 sm. Kuvat on pohjustettava kartongille.

Väridiat. Kukin kilpailija saa lähettää 3 kuvaa, joiden koko on joko 24 x 36 tai 60 x 60 mm. Kuvien tulee olla tänä vuonna otettuja.

Kaitafilmit. 8 m/m standard, super 8 tai single 8. Filmien pitää olla tänä vuonna filmattuja värifilmejä, näytäntöpituus rajaton, mutta matkafilmit korkeintaan 15 min. Kaikki filmit on varustettava tekstein.

Osanottomaksu on 10 Tanskan kruunua joka lajissa. Osanottomaksuun sisältyy vapaa pääsy näyttelyyn.

Palkinnot kussakin lajissa: 1) 100 kr, 2) 60 kr, 3) 40 kr. Ylimääräinen palkinto annetaan kaitafilmauksessa parhaalle näyttelijälle.

Urheiluosastoon tarkoitetut kirjoitukset ja ilmoitukset on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä os.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, H:linna.

HUOMIO! HUOMIO!

Kuurojen Urheiluliiton yleisurheilumestaruuskilpailut Tampereella 5—6. 7. pidetäänkin

PYYNIKIN URHEILUKENTÄLLÄ

Vesa Hannu ponkaisi 685

Saapuneen ennätysilmoituksen mukaan Vaasassa kesäkuun 14. päivänä pidetyissä Wellaksen järjestämissä kansallisissa yleisurheilukilpailuissa 19-vuotias seinäjokelainen latojaoppilas Vesa Juhani Hannu hyppäsi pituutta 685 cm, mikä on pisin, minkä suomalainen kuuro on koskaan hypännyt ennätyskelpoisissa kilpailuissa.

Edellinen Suomen kuurojen ennätys on helsinkiläisen Pertti Mikkolan nimissä, 674 cm, saavutettu Lohjalla vuonna 1964. Suomen kuurojen ennätys parani siis 11 senttimetrillä. — Viimeisen CISS:n vuosikirjan mukaan kuurojen maailmanennätys on 694 cm, mikä on venäläisen A. Simonenkon nimissä. Puuttuu enää 9 cm ME:stä, ja vain 15 cm 7 metrin rajasta.

Ennätysilmoitusta seuranneesta selostuksesta ilmeni, että kilpailupaikalla vallitsi 1,8 sekuntimetrin myötätuuli. SUL:n kilpailusääntöjen 144 pykälän mukaan yli 2,0 sekuntimetrin myötäisen tuulen katsotaan auttavan kilpailijaa. Jos vielä otetaan huomioon sellaisten tunnettujen loikkaajien, kuten Eero Saarikoski (651) ja Åke Nabbin (623) tulokset, jotka eivät ole asianomaisten uusia ennätyksiä, niin on pidettävä selviönä, että ennätys ei johtunut suotuisista olosuhteista, vaan hyppääjän omasta suorituskyvystä. Tuntuu kaikin puolin todennäköiseltä, että ennätys tullaan virallisesti hyväksymään seuraavassa liittojohtokunnan kokouksessa.

Huhtikuun 28. päivänä liiton työvaliokunta on valinnut Vesan osanottajaksi XI Maailmankisoihin. Näyttää siis siltä, että työvaliokunta ei erehtynyt valinnassaan, ja tuntuu olevan hyviä toiveita mitalista ensi kuussa pidettävissä tähän asti suurimmissa kuurojen kisoissa.

— S. A.

HAUSKA JUTTU

Eräs maanviljelijä istui talonsa edustalla koukistellen ja levittäen sormiaan, koska hän uskoi tällä tavalla karkoittavan reumatismin käsistään. Eräs vieraspaikkakuntalainen kulki ohitse ja nähdessään vanhan miehen liikuttavan käsiään ja sormiaan matkalainen luuli tätä kuuroksi. Vieras veti muistilehtiön taskustaan ja kirjoitti: »Haluaisin tuopin maitoa». Maanviljelijä luki sen ja haki maitoa. Vieras joi, ja kirjoitti sitten lehtiöön: »Kuinka paljon». Maanviljelijä näytti kaikkia sormiaan. »Siis 10 markkaa» tuumi vieras, maksoi ja poistui, mutta sitä ennen hän kuuli maanviljelijän huutavan vaimolleen: »Maija, myin juuri tuopin hapanta maitoa mykälle».

Kuuromykkäin Lehti
n:o 1/1925

HIEMAN TIETOJA XI MAAILMANKISOISTA

Urheilijat ja johtohenkilöt tullaan majoittamaan Students' Foyer-nimisessä ylioppilaskylässä, joka sijaitsee Belgradin läheisyydessä olevalla Vozdovac paikkakunnalla.

Rakennukset ylioppilaskylässä ovat 500 metrin säteellä toisistaan. Kustannusten kalleuden johdosta on luovuttu aikaisemmasta suunnitelmasta majoittaa urheilijat Kosutnjak'issa sijaitsevaan Sporting Village-nimiseen kisakylään. Majoitusmahdollisuudet Students' Foyer'issa ovat hyviä. Kaksi kolmasosaa tiloista käsittää kolmella vuoteella varustettuja huoneita ja yksi kolmasosa kaksivuoteisia huoneita. Järjestelykomitea on suunnitellut ruokavalion, joka antaa riittävästi kaloreita. On kolmenlaista ruokavaliota: keskieurooppalainen, välimeren ruokavalio, ja amerikkalainen.

Student's Foyerin rakennukset sijaitsevat Kisojen suorituspaikkojen läheisyydessä. Kaukaisin suorituspaikka on ampumarata Streliste, joka on 6 kilometrin päässä. Paikat, joissa 80 % kilpailuista tullaan suorittamaan, sijaitsevat noin 1 kilometrin päässä toisistaan.

Kerhohuoneistot Student's Foyer'illa tarjoavat mahdollisuuksia erilaisiin tutustumisiin ja kanssakäymisiin toisten kilpailijoiden kanssa. Paikalla on pysyvä lääkintäasema ja riittävästi ambulansseja loukkaantumisten ja sairaustapausten varalta. Järjestäjät huolehtivat kuljetuksista majoituspaikkojen ja suorituspaikkojen välillä.

Paikalla on pesula- ja silityspalvelu, postitoimisto, valuutanvaihtotoimisto, turisti- ja tiedoituspalvelu, muistoesinemyymälä, makeis- ja jalkinemyymälät ja urheiluvälinemyymälä sekä kemikaliokauppa.

Kisojen keskuspaikka on J.N.A. (Jugoslavian kansallisarmeijan) stadion. Avajais- ja päättäjäisjuhlallisuudet sekä suurin osa kilpailuista pidetään siellä.

Lento-, käsi- ja koripalloiluottelut pidetään paikalla, jonka nimi on KALEMEGDAN. Kalemegdan on antiikkinen linnoitus roomalais- ja turkkilaiskaudelta. Kalemegdanin kentät on varustettu moderneilla välineillä ja sähkövalaistuksella, joten paikalla on mahdollista pelata otteluja iltaisinkin.

TASMAJDAN-puisto sijaitsee Belgradin keskustassa. Siellä on 10.000 paikkainen stadion, missä tullaan pelaamaan käsipalloilun ja mahdollisesti myös tenniksen loppuotteluja. Siellä on myös 5.000 paikkainen uimastadion, missä on mahdollista järjestää uinti-, kerroshyppy- ja vesipalloilutilaisuuksia.

Yllätysvoittajia Hälin suunnistuksissa

Hämeenlinnan Häli järjesti kesäkuun 8 päivänä kansalliset suunnistuskilpailut, jotka alunperin oli tarkoitettu viestisuunnistuskilpailuiksi. Koska kilpailuun ilmoittautui vain neljä joukkuetta, niin järjestäjät katsoivat parhaaksi muuttaa viestisuunnistuksen joukkuekilpailuksi. Kilpailupaikkana oli Taka-Hätilä, alue joka käsitti suurimmaksi osaksi armeijan raskaan kaluston ampumaradan. Maasto vaikutti jonkin verran oudolta, sillä metsät oli suurin piirtein parturoitu ja siellä täällä oli maaleina käytettyjä ja romuiksi ammuttuja hyökkäysvaunuja. Henkilökohtaisen voiton vei Hälin Reijo Krook, mutta joukkuevoiton peri ja kiinnityksen kilpailtavaan kiertopokaaliin sai Helsingin Hero. Hälin kahdesta joukkueesta kummastakin keskeytti yksi mies.

Tulokset:

M-sarja, 6,6 km: 1) Reijo Krook Häli 1.17.05 2) Uolevi Saarikko Hero 1.18.30 3) Martti Salli Häli 1.21.25 4) Jaakko Laine Hero 1.55,40 5) Juhani Syvänen Häli 2.09.04 6) Olli Lehti Hero 2.16.25 7) Erkki Paavola Häli 2.35.40.

M-III, 4,5 km: 1) Elis Viberg LKU 2.55.25.

Joukkuekilpailu: 1) Helsingin Hero 5.30.35. Hälin kolmen parhaan miehen aika oli 4.47.34.

Jalon pilkkikilpailut

Jyväskylän Jalon kalastuskerhon järjestämä kansallinen pilkkiongintakilpailu pidettiin 13.4. Säynätsalon Majaniemellä Päijänteen jäällä. Kilpailuihin osallistui 42 henkeä. Voittajaksi selviytyi Ensio Lahti Vaajakoskelta.

Kolmihenkisen joukkuekilpailun voitti Tampere ja seuraaviksi tulivat 2) Vaajakoski, 3) Jyväskylä, 4) Helsinki, 5) Turku ja 6) Säynätsalo.

Yksityistulokset: 1) Ensio Lahti, Vaajakoski 1300 g, 2) Raimo Hofmeister, Helsinki 825 g, 3) Pertti Eskelinen, Tampere 775 g, 4) Erkki Johansson, Jyväskylä 770 g, 5) Jussi Laaksonen, Kuopio 575 g, 6) Matti Hoikkanen, Tampere 475 g, 7) Antti Pellinen, Tampere 340 g, 8) Markku Kuhmonen, Tampere 280 g, 9) Pekka Sopanen, Jyväskylä 175 g, 10) Keijo Frondelius, Turku 160 g, 11) Seppo Laukkanen, Jyväskylä, Lauri Lyytinen, Säynätsalo ja Pauli Johansson, Jyväskylä 150 g, 14) Antti Landen, Helsinki 125 g, 15) Reino Vendelin, Helsinki 90 g, 16) Pekka Moilanen, Vaajakoski 75 g, 17) Jarmo Kuusinen, Turku 70 g, 18) Kalevi Ikävalko, Tampere 60 g, 19) Reino Reinikainen, Vaajakoski ja Asser Fransas, Jyväskylä 50 g, 21) Pentti Johansson, Jyväskylä 35 g.

BELGRADIN MAAILMANKISAJOUKKUEEMME HAHMOITTUMASSA

Kuurojen Urheiluliiton työvaliokunta on kokouksessaan 28.4. valinnut XI Maailmankisoihin Jugoslaviaan seuraavat urheilijat:

Kalevi Alajoki, Antero Kivi ja Jari Kuusinen, voimistelu; Reino Perä, Pentti Laurila ja Sulo Ikola, ammunta; Vesa Hannu, pituushyppy, 100 ja 200 m; Eero Saarikoski, 3-loikka, pituus- ja korkeushyppy; Markku Ventelä, 400 ja 800 m; Simo Kujala, keihäänheitto.

Lisäksi lähetetään 9—10 miehinen koripallojoukkue, jonka jäsenet nimetään myöhemmin. Valittujen kuntoa seurataan ja lopullinen päätös joukkueen kokoonpanosta tehdään liiton yleisurheilumestaruuskilpailujen jälkeen, jolloin huomioidaan myös joukkueeseen nimeämättömien urheilijoiden tulokset.

SEURATOIMINTAA

TAMPEREELLA järjestetään kolmen kaupungin (Vaasa, Jyväskylä ja Tampere) keskeinen yleisurheiluottelu heinäkuun 27 päivänä klo 12. Kilpailupaikkana on Pyynikin urheilukenttä. Lauantaina klo 19 on ohjelmallinen illanvietto Tampereen Kuurojen yhdistyksen huoneistossa.

KOKKOLAN Kuurojen Urheiluseura Kiri järjestää huviretken Toholammin Määttälään heinäkuun 26—27 päivinä. Leiriytyminen Juhani Vuotilan talon läheisyydessä. Ohjelmassa mm. jäsentenvälinen 3-ottelu naisille ja miehille, lajit: kuula, pituus ja 100 m, sekä miesten 1500 m juoksu. Lisäksi nuolenheittoa ym. pelejä. Teltat mukaan.

TIDSKRIFT för DÖVA

N:o 7 1969

Semestrande

Vi slår arbetsvantarna på spiken, sa han som jobba.

Vi låser in cykeln i lidret och så åker vi till stugan, sa yrkesmannen.

Vi radar in familjen i bilen och åker land och rike omkring, sa fabriksarbetaren.

Vi flyger till Rimini/Kanarieöarna /Mallorca/Miami/ Palma (stryk det som inte behövs) sa löntagaren som sparat hela året.

Nu har alla semester. Vi njuter av semestern — var och en på sitt vis.

Vi är berättigade till vår årssemester, låt oss bruka den. Det gör alla gott att en gång i året slippa vardagens arbete och bekymmer, därför har vi semester. Alltså låtom oss koppla av och njuta.

Men — måtta i allt. Också i semestrandet och avkopplingen.

Herr A. och han familj älskar att resa. Så att från ledighetens första dag till den sista är man ute på färd, med egen bil eller per tåg, det kvittar. Huvudsaken är att man reser, ser nya trakter. Avverkar resesträckor, av-verkar rese-sträckor, av-ver-kar re-se-sträc-kor, a-v-v-e-r-k-a-r r-e-s-e-s-t-r-ä-c-k-o-r.

Herr B. och hans familj älskar att masa sig. Under semestern söker man upp första soliga plats och så njuter man. Man ligger och tittar hur molntackan vallar sina små molntappslamm. Solen baddar ens skinn, man är så ljuvligt dåsig . . .

När semestern är slut återvänder A och B till sitt vardagliga arbete. Men har kroppen och själen, det som man kallar för jaget, blivit vederkvickta. Knappast. Med säkerhet är både A och B matta av trötthet.

Också semestern bör tas semestrande. Måtta i allt — både i att resa och att masa sig. Att sola sig, simma, läsa, bara existera, röra sig i terrängen och i båtar, plocka bär o.s.v.

Alltså semestrande.

Trevlig sommar — semestrande.

(Detta skrevs semestrande)

Tomas mediterar

De ungas kulturdagar ligger bakom oss. De var sjunde i ordningen och bra gick de som alltid. Vågar man säga, bättre ändå. Och det hade kommit flere deltagare än någonsin förut.

Men låt oss börja från början. Tomas var nämligen med från början ända till slutet. De pris som delades ut mot slutet hann han emellertid aldrig se, för tåget skulle gå.

Denna gång var träffpunkten i Seinäjoki, centrum för Syd-Österbottens finska befolkning. Handelsinstitutet var ett rymligt hus, modernt och mycket lämpligt för oss. Ett fel kunde dock påvisas, mot eftermiddagarna var salen het som en bastu. Tomas förundrade sig storligen över att nutids ingenjörer kunnat »fiba» sig så. Oförsvarligt måste man säga. Men inte var det de dövas fel i Seinäjoki, de hade ordnat det hela utomordentligt. Ett vördigt tack för slit och besvär.

Öppningsfesten förlöpte i Tomas tycke som vanligt, men Fru Soiles festföredrag följde man med intresse. Vi har döva som kan tala med stil, träffande de viktiga punkterna och ur sitt innersta. Tomas mindes Fru Kaisus tal förra året, lika fint. Någon konstaterade att festens ledare var av internationell eller åtminstone av nationell klass, jämförande vår Esko med Poppe Berg. Sedan sågs där också de sedvanliga hörande gästerna, men de var alltför få. Säkert fick de en bild och uppfattning av våra bestyr och våra problem.

Tomas var med som domare i de lättare grenarna, såsom tal, berättande och föredrag. Här borde införas ett annat slags värderingssystem tycker Tomas. Domarna borde skolas något och få diskutera med varandra före tävlingarna. Samma tankar hyste också Fru Aura. Naturligtvis skall slutsumman av fyra domares poäng ge en rätt värdering, men å andra sidan är tävlingarna numera så hårda att ett poängs kast av en domare kan avgöra till och med ett mästerskap.

Det var glädjande att se att de uppträdande var tämligen avspända. Man gick med, man deltog också om man visste att det inte kunde bli någon placering. Någon blandade sina koncept, men det är inte farligt. Flere nya förmågor uppträdde. Dessa dagar är ett slags språngbräde för dem som kan något och som besitter talang.

Till sin förvåning fann Tomas att ex-temporetalen var svåra, också för dem som hade vanan inne och som skulle haft något att säga. En förberedelsetid på fem minuter är inte mycket för att man skall trolla fram ett tal. Optimaltiden för talen var 5 minuter, men de räckte i verkligheten från en minut till tre och en halv minut. Nå ja, Tomas deltog ju inte, enkelt är det då att påstå någonting.

Frågesportfrågorna var denna gång annorlunda, svåra till och med, men nog kom det rätta svar på dem, sades det. Tomas tycker att man i alla fall borde förbereda frågorna och välja dem med större omsorg. Ur allmänhetens synpunkt var det inte så lyckat att svaren meddelades först senare. Om man själv inte var säker på svaren kunde man inte avgöra vem som klarade sig, vem som ledde och vem som vann. Här har konsulerna en uppgift till för nästa gång.

Kanske här har kritiserats mer än nödvändigt. Konsulerna river sina kläder och säger, gör det själva om ni är så kloka. Ta det inte allvarligt. Allt var väl ordnat och genomfördes fint, ingen lätt uppgift.

— — —

I morgon reser Tomas igen — zigenarblodet drar. Det blir en liten tripp till östern, man måste se hur där går till. Det blir att tälta och bila, se på omgivningarna, husen och livet bland människorna. Trippen går ännu längre söderut, till Polen, till pustan, till Lieko Zachovalovas land och till Tysklands östra rike. Litet spännande blir det, men om allt går väl finns det igen något att knacka ner, att berätta av upplevelserna. Till dess, god sommar till alla som orkat läsa denna epistel ända till slutet.

UT OCH LUNKA

LUNKEN ERÖVRAR LÄNDERNA. Jag inleder min skrivelse med dessa ord, som jag lånat från Veikkaajatidningen av den 2.6.

»Amerikanska läkaren William Bowerman reste till Nya-Zealand där Arthur Lydiard bor. Där idkar man lunken, för det är deras lärofaders sätt att röra sig. Bowerman gick också med. Men han blev tämligen häpen då han plötsligt var allena på vägen. De andra, som var betydligt äldre än han, hade för länge sedan gått förbi honom, försvunnit bakom kullarna, sänkorna och buskarna. Bowerman beslöt att rehabilitera sig. Följande gång gick han åter med, men med samma resultat. En man dröjde visserligen och gick med honom. Senare framgick det att han var 76 år gammal och att han velat hålla utlänningen sällskap. Detta var för mycket för den amerikanske läkaren. Han satte sig in i denna nya metod för höjandet av folkkonditionen.

När han återvänt till hemlandet började han intressera människor av alla åldrar, isynnerhet de äldre, för lunken. Han ordinerade den i stället för piller och droppar. Bowerman var säker på Lydiards tes att gamla, fysiskt och inre organiskt förfallna människor med hjärtbesvär kan uppnå fantastiska resultat. Den som vid första försöket knappt kunde avverka 100 meter, förmådde efter ett halvt års lunkande tillryggalägga maratonsträckor.»

Det finns många försvurna lunkare i vårt land. Vår president är en av dem och den älsta och mest kända är säkert vår 80 åriga »Tahko»-Pihkala. Många andra har också funnit denna enkla metod som uppehåller konditionen. Man behöver ingen konditionsskola, ingen konditionscykel eller roddmaskin. På alla håll finns det landsvägar och terränger, fötter består man själv.

Vi borde bilda en folkrörelse med detta lunkande, liksom man gjort i Nya-Zealand. Vi döva kunde vara banbrytare och lunka som exempel för andra, allena eller i grupper. Dövföreningar, dövas sportklubbar, ungdomsklubbar o.s.v. kunde ordna lunkar två, tre gånger i veckan. Man gör en länk längs landsvägar och i terrängen 45—60 minuter i gången. Var och en får lunka i den takt som bäst passar. Första gången rår man kanske med 100 meter men inte mera. Låt inte det slå ner er. Följande gång går det bättre. Efter ett halvt års lunkande 4—5 gånger i veckan kan ni utan besvär lunka en hel timme. På söndagarna kan ni sedan löpa så länge ni orkar med det, ifall det skulle roa er att mäta krafterna.

Alla ut på lunk de som kan. Ingen kommer att ångra det. Konditionen stiger så det märks, hjärtat fungerar, magen fungerar, man får äta vad man vill och ändå rasar kilona.

Alltså ut på lunk. Inte i morgon utan genast. Ta på er en träningsoverall eller något gammalt plagg och ge er ut i terrängen. Ta med din vän, dina kamrater.

I sommar skall vi lunka. På hösten går det sedan lätt att fortsätta. Ingenting är trevligare än att röra sig i skogen eller på vägen under höstregn. Man fryser aldrig. Man kan lunka djupt in i skogen, plocka svamp och så lunka hem igen.

Men på vintern byter vi ut lunken mot skidor. Men det är inte så nödvändigt. Man kan också lunka på vintern. På kvällarna rör man sig på stadens eller byns upplysta vägar. På dagarna på landsvägarna om man har tid.

Det blir vår och den som försvurit sig åt lunken är i sitt element. Att känna hur skogsstigen fjädrar under fötterna, märka dag för dag att sommaren är på väg, knopparna sväller och brister, blåsipporna och sedan vitsipporna slår ut. För lunkaren är också en vän av naturen och han hinner alltid kasta en blick omkring sig på ronden.

Punkt och slut för nu skall vi ut på lunk. Skrivaren först och läsarna efter. Inte sant.

Lunkande UURAS LUUTA
(Flitiga Kvasten)

Om att läsa Montaigne på nytt

av. F. Goodridge.

Det finns inte någon bok som berättar om teckenspråkets tidigaste historia, så vitt jag vet. Jag har tagit det som en självklar sak att tecknandet uppstod vid tiden för grundandet av vår dövskola. Det var därför med häpnad jag fann vid återläsandet av Montaignes essayer (= korta uppsatser) i del II kap. 12 något som jag vid tidigare läsning hoppat över.

Montaigne som levde 1532—1592 var ju en berömd fransk författare, så framom sin tid att han skulle vara för djärv även för oss om han levat nu. Han förordade t.ex. eutanasi (en lätt smärtfri död för någon med obotligt och plågsamt lidande), religiös tolerans, fördömde tortyr isynnerhet av domstol..

Montaigne säger:

— »Våra döva (och stumma) diskuterar, argumenterar och berättar historier med tecken. Jag har funnit det språket vara så skickligt och praktiskt utformat att det inte är långt från perfekthet, när det gäller att göra sig förstådd. T.ex. älskande använder sina ögon när de vill uttrycka ilska, försoning, bönfallan, tack, göra upp om möte, kort sagt vad som helst.»

Detta får mig att fråga »Varifrån fick de döva fransmännen sitt teckenspråk redan under senare delen av 1500-talet?» Säkert inte från en själasörjare, socialfunktionär eller lärare. Inte heller från någon skola. De hade naturligtvis utvecklat det själva, av nödvändighet.

En lång tid har gått sedan Montaignes dagar, men jag kan finna likheter även i vår tid. År 1959 hade jag förmånen att få vara med på dövas världskongress i Wiesbaden, Tyskland. Jag visste att Tyskland var orten för det muntliga språket och att skolstyrelsen år 1890 hade bestämt (utan att fråga de döva) att endast oral undervisning skulle få ges i dövskolorna. Så jag väntade att på kongressen bland de andra döva få se en grupp högt utvecklade talande döva. Men ack, alla 3000 döva, som man sa att där var, teck-

nade med varandra på det mest rutinerade sätt. Och under föredragen måste audiologerna, experterna och även lärarna använda sig av skickliga tolkar, som använde tecken och stavade. Samma sak upplevde jag på Warszawas senaste världskongress där 2000 döva var närvarande. Också där var tecknandet ett måste. Varje föredragshållare hade sin tolk, annars hade ingen döv kunnat förstå någonting. Och med blandningen av polacker, ryssar och andra döva som medverkade kunde jag se att alla förstod och alla var beroende av det tecknade. Vem har lärt dem? Var det deras socialvårdare? Nej. Var det deras lärare? Nej. Systemet har vuxit ur nödvändigheten.

En av mina vänner påpekade att hundratals av specialister, pedagoger, kirurger, läkare och andra fackmän måste djupt ha uppfattat detta, hur i ett stort audiotorium 2000 döva människor hade bara ett e n d a sätt att kunna veta vad som sades. Genom att förmedlingen skedde genom tecken.

Vilket påminner mig om senaste höst då en av mina vänner, som är skicklig att teckna, stava och avläsa från läpparna, steg i en buss. Det var utanför en av våra stora städer och i närheten fanns en dövskola som var känd för att vara 100 % talskola. Strax efteråt steg en grupp döva skolbarn in, de var på väg till sin skola och de tecknade glatt med varandra. Min vän kunde inte förstå just någonting av vad de tecknade, han frågade mig varför. Jag svarade då att barnen var förbjudna att teckna, därför måste de utveckla ett eget teckenspråkssystem som de använde i smyg utom synhåll för lärarna. Detta är fallet i alla våra skolor. En sorglig sak, för när barnen lämnar skolan åstadkommer de oreda i teckenspråket genom sina egna privata tecken.

Är det inte sant att i nådens år 1968 de flesta dövfödda barnen lär sig teckna i smyg i skolorna? (I England.)

Och det är beklagligt att en rapport till USA säger: »Lärarna i Storbritannien förstår inte sina elever.» Jag vill tillägga, de flesta av dem behöver tolk för att kunna tala med sina forna elever. De många nya socialfunktionärer som kommit ut i fältet har ingen skuld i detta, men de måste finna det mycket förbryllande.

Jag, som hela mitt liv varit beroende av tecknandet, vågar påstå utan att vara rädd för att bli motsagd att tecknandet är det naturliga språket för dem som saknar gåvan att kunna avläsa från läpparna.

(Ur Hearing)

VERKSAMHETSTÄVLINGEN MELLAN KLUBBARNA

Tävlingen som utlysts tidigare i år visade i sin mellanrapport helt överraskande resultat. Under maj månad klättrade nämligen Vasa upp till första plats genom att under 22 kvällar öva på sitt program till kulturdagarna, där de för första gången var med och dansade folkdanser med den äran.

Tammerfors ökade också på sina poäng under maj månad så nu måste de övriga klubbarna skärpa sig för att klara konkurrensen. Resultaten blev:

Maj månad, ungdomsklubbarna i:

1. Vasa ..... 16,26 p.
2. Jyväskylä .. 8,18 p.
3. Tammerfors 7,63 p.
4. Rovaniemi .. 6,70 p.
5. Åbo ..... 4,95 p.
6. Helsingfors (inget meddelande)

Februari-Maj

1. **Rovaniemi .. 38,84 p.**
2. **Jyväskylä .... 28,30 p.**
3. **Vasa ..... 22,96 p.**
4. **Åbo ..... 16,92 p.**
5. **Helsingfors .. 8,71 p.**
6. **Tammerfors 8,46 p.**

UNGDOMEN SAMLAS TILL MALMINHARJU I SOMMARENS TECKEN 9—10 AUGUSTI

Finlands dövförbunds ungdomsarbetskommitte kallar härmed alla ungdomsklubbar i vårt land samt ungdomar i våra föreningar att delta i SOMMARDAGARNA som ordnas i vårt kurscentrum på Malminharju i Paaso by, Heinola. Också äldre döva och hörande, som är intresserade, är välkomna.

Till klubbarna har skickats blanketter med uppgifter om program och tävlingsgrenar.

INTERNATIONELL FOTO- OCH FILMFESTIVAL

Köpenhamns Dövas foto- och smalfilmsklubb har sänt en vänlig inbjudan till alla nordiska döva att delta i dövas årliga foto- och filmfestival lördagen den 25 oktober kl 18.30 i Brohusgade 17, Köpenhamn.

Alla intresserade nordiska döva har rätt att delta i de tävlingar som ordnas under festivalen.

Tävlingsvillkoren:

Svart/vita bilder, högst 4 bilder per deltagare, minsta storleken 23 x 38, bör vara monterade på kartong.

Färgdias, högst 3 dias per deltagare, storleken 24 x 36 och 6 x 6. Bilderna bör vara tagna i år.

Smalfilm, 8 m/m standard, super 8 eller single 8. De bör vara färgfilmer och tagna i år, spelfilmstiden obegränsad, resefilmer högst 15 minuter. Alla filmer bör ha text.

Anmälningsavgiften är 10,— danska kronor för var gren med gratis inträde till utställningen.

Pris utdelas i varje gren, i form av pengar. I priset 100,— kr, II priset 60,— kr, III priset 40,— kr. Ett extra pris får den bästa skådespelaren i spelfilmerna.

Gruppfilmstävling mellan Dövas foto- och smalfilmsklubbar följer samma former som avtalts under tidigare år mellan Oslo, Aarhus och Köpenhamn.

Helsingfors dövas kameraklubb ordnar en fotoutställning den 20 september som är öppen för alla i landet. De bästa bilderna skickas till filmfestivalen i Köpenhamn. Närmare därom i augustinumret.

Programmet blir följande:

Flagghissning och sänkning morgon och kväll

Lägerbål på kvällarna

På dagarna ungdomstävlingar. Grenarna är: volleybolltävlingar mellan klubbarna, simtävlingar, friidrottstävlingar, roddtävlingar m.m.

På söndagen program för allmänheten

Logeringen sker i tält eller i stugorna. Mat serveras och tillfälle till bastu finns. Välkomna!

YHDISTYSTOIMINTAA

VAKKA-SUOMEN Kuurojen kerhon 20-vuotisjuhla pidetään Lokalahdella Nopperlan kesähuvilalla elokuun 2 päivänä klo 11. Toiminnanjohtaja Jaakko Väisälä saapuu juhlapuhujaksi.

PORIN Kuurojen Yhdistys järjestää syysesitelmäpäivät syyskuun 6—7 päivinä alkaen lauantaina klo 18. Puhujiksi lupautuneet opettaja Elise Jaakkola Joensuusta sekä herra Erkki Tuliniemi Vaasasta.

MIKKELISSÄ pidetään esitelmäpäivät lokakuun 18—19 päivinä myöhemmin ilmoitettavassa paikassa. Pyydetään huomioimaan yhteensattumien välttämiseksi.

KOTKAN Kuurojen yhdistyksen valistuspäivät pidetään Kotkassa lokakuun 18 päivänä. Toivotaan saatavan herra Carl-Erik Martola taikka herra Matti Kattainen ohjelmansuorittajaksi.

MIKKELIN Kuurojen yhdistys järjestää viikonloppuretken Taimi Häyrisen luo Marjotaipaleen Kivipuroon elokuun 9—10 päivinä.

Ken kynnelle kykenee, hän saapukoon ja kellä teltta on, sen mukaan ottakoon. Ravintolaa ja muuta mukavaa, mitä vaan tyhjästä saadaan nyhjäistyä. Siis tervetulloooo!

JYVÄSKYLÄN Kuurojenyhdistyksen Nuorten Kerho järjestää retken Uuraisille Kyynämöisten leirialueelle elokuun 3—4 päivinä. Teltat, makuupussit ja muut leiritarvikkeet mukaan. Samoin kalavehkeet, mikäli on innostunut kalastukseen.

JOENSUUN Kuurojenyhdistys järjestää linja-autoretken Kuurojen liiton lomakeskukseen elokuun 3 päivänä. Lähtö Joensuun kaupungintalolta klo 7. Ilmoittautumiset os.: Hilkka Simonen, Papinkatu 18, Joensuu.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen kesäjuhlat järjestetään kesäkodilla Soukassa (Sökö) elokuun 17—18 päivinä. Lauantaina on kenttäpelikilpailuja, saunomista ym. ja sunnuntaina alkaa ohjelmallinen juhla klo 13.

Bussit Soukkaan lähtevät Tennispalatsin luota laituri 53 noin puolen tunnin väliajoin. Tervetuloa läheltä ja kaukaa uiskentelemaan suolaisen, mutta kevyen meriveden aalloissa!

GAMLAKARLEBY dövas sportklubb Kiri ordnar en utfärd till Toholampi Määttälä, där man slår läger i närheten av Juhani Voutilas gård den 26—27 juli. Här ordnas sporttävlingar mellan medlemmarna i 3-kamp för damer och herrar (kula, längd och 100 löpning) samt 1500 löpning för herrar. Dessutom pilkastning och andra spel. Tälten med.

HELSINGFORS Dövas förenings sommarhem på Sökö är öppet för semesterfirare mot en måttlig avgift. Bussarna till Sökö avgår från Tennispalatset, plattform 53, två gånger i timmen. Förfrågningar kan skickas till H:fors Dövas förening, Elisabetsgatan 27 A 8, H:fors 17.

Föreningens lokal hålles öppen under sommarmånaderna varje torsdag kl 18—23.

HELSINGFORS Dövas förening ordnar sin sommarfest på Sökö den 17—18 augusti. På lördagen lekar. tävlingar, bastu mm. och på söndagen fest med program kl 13.

Bussarna avgår från Tennispalatset, plattform 53, två gånger i timmen. Vill ni simma i havets salta böljor, då är ni välkomna hit!

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

Redaktör: Rea Stadius
Åvik, Mutila, tel. 91 42 03 02

De svenskspråkiga bidragen torde sändas till avdelningens redaktör senast den 7:de föregående månad.

OULUN KUUROJEN-YHDISTYKSEN LIPUN SUUNNITTELUKILPAILU

Oulun Kuurojen Yhdistys järjestää yhdistyksensä lipun suunnitelukilpailun. Kilpailu on vapaa kaikille. Ehdotukset, jotka on tehtävä A3 kokoiselle piirustuspaperille (29.7 x 42 sm), on lähetettävä marraskuun 15 päivään mennessä os: Oulun Kuurojen Yhdistys r.y., Koskitie 19 a, Oulu 50. Mukaan on liitettävä suljetussa kirjekuoressa ehdotuksen tekijän nimi ja osoite. Kukin kilpailija saa lähettää enintään 3 eri ehdotusta.

Palkinnot: 1) 100 mk, 2) 50 mk, 3) 25 mk.

Oulun Kuurojen Yhdistys r.y.

KUUROJEN LÄHETYS R.Y.

Lokero 62
Hämeenlinna
Postisiirtotili 285 35-9

Lähetyspiirien rahastonhoitajia pyydetään huomioimaan postisiirtotilin numerosarjaan tehty lisäys.

Tuloja toukokuussa

Lähetyspiirit

12.5.	Oulu	222,—
13.5.	Jyväskylä	100,—
17.5.	Joensuu	138,58
21.5.	Pori	980,—
29.5.	Övermark	252,—

Kolehdit

9.5.	Kuopio	241,15
19.5.	Jyväskylä	141,61

Muut tulot

6.5.	Oulun Kuurojenkoulun opettajat	105,—
8.5.	Kebra-piiri, Pori	50,—
13.5.	H:linnan seurakunnan avustus	1.000,—
27.5.	Hilda Launi, Turku lahja	50,—
28.5.	Kerttu Lankonen, Pori Keren-korteista	142,50

KIITOS

Parhaimmat kiitokset kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

August Järvisalo
Åvik

KIITOS

Sydämellinen kiitos kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

Paavo Niinikangas

UUSI POSTIOSOITE: .....

.....

.....

.....

.....

.....

H U O M !

Jos postiosoitteesi muuttuu — täytä vasemmalla olevat rivit — leikkaa koko leveyden käsittävä liuska ja lähetä se osoitteella Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

TAMPEREEN TYÖKESKUSSÄÄTIÖN AMMATTIKOULUSSA

alkaa elokuussa uusi 9 ½ kuukautta kestävä kurssi kuuroille miehille

LEVYSEPPÄ- JA HITSAAJALINJOILLA

Tietopuolinen opetus tulkitaan viittomakielelle. Hakemukset on lähetettävä paikallisen työnvälitystoimiston kautta mahdollisimman pian, mutta on kurssille ilmoittautumisesta lähetettävä myös tieto os.: Suomen Kuurojen Liitto r.y., Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17.

Kehoitetaan kaikkia niitä, jotka eivät ole mahtuneet edellisille kursseille, hakemaan uudelleen. Kurssin käyneet ovat hyvin sijoittautuneet työpaikkoihin.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

KUUROJEN LIITON KOULUASIAINTOIMIKUNTA
järjestää Jyväskylässä 28.7.—6.8.

MATEMATIIKAN KURSSIN

keskikoulun ja lukioluokkien matematiikassa.

Kurssi on tarkoitettu kuuroille, jotka lukevat keskikoulun tai lukioluokkien kurssia tai todella tarvitsevat lisäopetusta em. kurssien opetusohjelmaan sisältyvässä matematiikassa.
Opetuksesta vastaavat pätevät matematiikanopettajat.
Kurssille osallistuvilta peritään pieni osanottomaksu. Vähävaraiset voivat saada vapautusta osanottomaksusta sekä lisäksi avustusta matka- ja majoituskuluihin.
Ilmoittautumiset on lähetettävä 20.7. mennessä os.: Kuurojen Liiton kouluasiaintoimikunta, Lokero 62, Hämeenlinna. Tarkempia tietoja voi myös pyytää k.o. osoitteesta.

Konekirjoitustaitoinen

TOIMISTOAPULAINEN

saa paikan Suomen Kuurojen Liitto r.y:n toimistossa.
Tehtävänä on puhelinasioiden hoito sekä erilaiset toimistotyöt.
Hakemukset palkkavaatimuksineen (asuntoa ei ole) on lähetettävä 15.7. mennessä allaolevalla osoitteella. Viittomakielen ja kuurojen ongelmien osittainenkin tunteminen on eduksi.
5-päiväinen työviikko.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.
Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17

KUUROJEN LIITON LOMAKESKUKSEN MALMINHARJUN OIKEA OSOITE ON:

Kuurojen Liiton lomakeskus
K O S K E N M Y L L Y

Yllämainitulla osoitteella voi tiedustella lomamökkien vuokrausmahdollisuuksia ym. tietoja. Vastauspostimerkki mukaan.

TERVETULOA JÄLLEEN ÅVIKIIN

heinäkuun 20 päivänä

Åvikin päivää vietetään 20.7. Klo 10 kokoonnutaan Hyvinkään kirkossa ja jumalanpalveluksen jälkeen siirrytään Åvikiin, jossa on tarjoilua ja ohjelmallinen päiväjuhla. — Kaikkien Åvikin ystävien kautta maan toivotaan jälleen saapuvan Åvikiin ja tuovan tuoreita terveisiä huollettaville kotipuolesta.

Suurempien ryhmien, siis linja-autoilla saapuvien on syytä ilmoittaa tulostaan kodin johtajalle Lauri Piisilälle, os.: Åvik, M u t i l a, puh. 914-20 300.

Åvikissa on telttailumahdollisuus ja vanhassa päärakennuksessa on myös jokin majoituspaikka vapaana, joten pitkämatkalaiset voivat saapua päivää aikaisemmin. Majoitusvaraus on ehdotomasti tehtävä ylläolevalla osoitteella.

SIIS TERVETULOA
ÅVIKIN JUHLIIN!

Kuurojen Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on lähetettävä edellisen kuun 7 päivään mennessä osoitt.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

Hämeenlinna 1969 — Kirjapaino Jaarli